

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“

**ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა**

2019 წლის 31 დეკემბერი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	1-3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	4
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	5
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	6
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	7
განმარტებითი შენიშვნები	8
დასკვნის ბოლო გვერდი	31

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ მფლობელს და ხელმძღვანელობას:

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნა

არამოდიფიცირებული მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი. ანგარიშგება შედგება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) შესაბამისად.

არამოდიფიცირებული მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISAs) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ ორგანიზაციისაგან ბუღალტრთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ შესაბამისად. გარდა ამისა ჩვენ შევასრულეთ აღნიშნული კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. ჩვენ ვთვლით, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოდიფიცირებული მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამატებითი ინფორმაცია

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია დამატებით ინფორმაციაზე. დამატებითი ინფორმაცია შედგება მმართველობის ანგარიშგებისგან, რომელიც მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად (თუმცა, არ მოიცავს ამ ფინანსურ ინფორმაციასა და ჩვენს აუდიტის დასკვნას), რომლებიც სავარაუდოა, რომ ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება ამ აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება არ ვრცელდება დამატებით ინფორმაციაზე, მათ შორის, მმართველობის ანგარიშგებაზე.

ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტთან დაკავშირებით, ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს ზემოთ ხსენებული დამატებითი ინფორმაციის გაცნობას მას შემდეგ, რაც ეს ხელმისაწვდომი გახდება ჩვენთვის, და განხილვას, შესაძლებელია თუ არა, რომ ინფორმაცია იყოს არსებითად არასწორი ან არსებობს თუ არა არსებითი შეუსაბამობა დამატებით ინფორმაციასა და ფინანსურ ანგარიშგებებს ან აუდიტის ჩატარებისას ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციას შორის. ამასთან, ვალდებულები ვართ გამოვხატოთ მოსაზრება მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული მუხლების მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებთან შესაბამისობის შესახებ და შევაფასოთ, რამდენად მოიცავს მმართველობის ანგარიშგება “ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

მენეჯმენტის და ფინანსური ანგარიშგების მართვაზე პასუხისმგებელი პირების პასუხისმგებლობები

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარმოდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და იმ შიდა კონტროლის შესაბამისად, რასაც მენეჯმენტი ჩათვლის საჭიროდ ფინანსური ანგარიშგების მატერიალური ცდომილების გარეშე მოსამზადებლად, იქნება ეს განზრახ თუ უნებლიედ გამოწვეული.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასა და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტის პასუხისმგებლობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური ანგარიშგები მთლიანად თავისუფალია უნებლიე თუ განზრახ დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან, და გავცეთ აუდიტის დასკვნა, სადაც მოცემულია ჩვენი მოსაზრება. გონივრული მტკიცებულება არის მტკიცებულების მაღალი დონე, მაგრამ არ არის გარანტია, რომ ISAs-ს შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის აღმოაჩენს არსებით ცდომილებას, ასეთის არსებობის დროს. ცდომილება შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის გამო და მიიჩნევა არსებითად, თუკი მოსალოდნელია, რომ ერთობლივად ან ცალ-ცალკე, გავლენას იქონიებს მომხმარებელთა მიერ აღნიშნულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე.

როგორც აუდიტის ნაწილი ISAs-სთან შესაბამისად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიონალურ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიონალურ სკეპტიციზმს აუდიტის განმავლობაში. ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების განზრახ ან უნებლიედ დაშვებული არსებითი ცდომილების რისკებს, აღნიშნული რისკების საპასუხოდ შევიმუშავეთ და ვასრულებთ აუდიტის პროცედურებს და მოვიპოვებთ ჩვენი მოსაზრებისათვის საკმარისი საფუძველის და შესაბამის აუდიტის მტკიცებულებას. თაღლითობისგან წარმოშობილი არსებითი ცდომილების ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომის შედეგად წარმოშობილი არსებითი ცდომილებისა, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, არასწორ ინტერპრეტაციას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების დარღვევას/უარყოფას;
- გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისობა და სააღრიცხვო შეფასებების და მენეჯმენტის მიერ მათთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობის შეფასება.
- სააღრიცხვო მიზნებისათვის მენეჯმენტის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენების შესაბამისობის შეფასება და მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულების საფუძველზე, აზრის გამოთქმა არსებობს თუ არა მნიშვნელოვანი უზუსტობა იმ მოვლენებსა და პირობებთან დაკავშირებით, რომლებმაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი ეჭვის ქვეშ დააყენოს კომპანიის ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსი.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგებების ზოგად წარმოდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით. თუ რამდენად სამართლიანად ასახავს აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებები იმ ტრანზაქციებს და მოვლენებს, რომლის საფუძველზეც მოხდა მათი მომზადება.

სხვა საკითხების განხილვა მენეჯმენტთან არ მომხდარა.

ჩვენ ასევე მივაწოდეთ მენეჯმენტს განცხადება, რომ ვაკმაყოფილებთ შესაბამის ეთიკურ მოთხოვნებს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და მივაწოდეთ ინფორმაცია ყველა კავშირზე და საკითხზე, რაც შესაძლოა ჩაითვალოს ჩვენი დამოუკიდებლობის საკითხისთვის მნიშვნელოვნად.

ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულება შესაბამისია და საკმარის საფუძველს იძლევა აუდიტის არამოდიფიცირებული მოსაზრების ჩამოსაყალიბებლად.

აუდიტის შემოწმების ხელმძღვანელი, რომელმაც შეადგინა წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა არის დავით გვეტაძე.

16, აპრილი, 2020

თბილისი, საქართველო

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების განზრახ ან უნებლიედ დაშვებული არსებითი ცდომილების რისკებს, აღნიშნული რისკების საპასუხოდ შევიმუშავეთ და ვასრულებთ აუდიტის პროცედურებს და მოვიპოვებთ ჩვენი მოსაზრებისათვის საკმარისი საფუძველის და შესაბამის აუდიტის მტკიცებულებას. თაღლითობისგან წარმოშობილი არსებითი ცდომილების ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომის შედეგად წარმოშობილი არსებითი ცდომილებისა, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, არასწორ ინტერპრეტაციას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების დარღვევას/უარყოფას;
- გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისობა და სააღრიცხვო შეფასებების და მენეჯმენტის მიერ მათთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობის შეფასება.
- სააღრიცხვო მიზნებისათვის მენეჯმენტის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენების შესაბამისობის შეფასება და მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულების საფუძველზე, აზრის გამოთქმა არსებობს თუ არა მნიშვნელოვანი უზუსტობა იმ მოვლენებსა და პირობებთან დაკავშირებით, რომლებმაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი ეჭვის ქვეშ დააყენოს კომპანიის ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსი.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგებების ზოგად წარმოდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით. თუ რამდენად სამართლიანად ასახავს აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებები იმ ტრანზაქციებს და მოვლენებს, რომლის საფუძველზეც მოხდა მათი მომზადება.

სხვა საკითხების განხილვა მენეჯმენტთან არ მომხდარა.

ჩვენ ასევე მივაწოდეთ მენეჯმენტს განცხადება, რომ ვაკმაყოფილებთ შესაბამის ეთიკურ მოთხოვნებს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და მივაწოდეთ ინფორმაცია ყველა კავშირზე და საკითხზე, რაც შესაძლოა ჩაითვალოს ჩვენი დამოუკიდებლობის საკითხისთვის მნიშვნელოვნად.

ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულება შესაბამისია და საკმარის საფუძველს იძლევა აუდიტის არამოდიფიცირებული მოსაზრების ჩამოსაყალიბებლად.

აუდიტის შემოწმების ხელმძღვანელი, რომელმაც შეადგინა წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა არის დავით გვეტაძე.

16, აპრილი, 2020

თბილისი, საქართველო

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“
ფინანსური უწყისები და შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებზე 2019 წლის 31 დეკემბერი

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

	შენიშვნები	31-დეკ-19	31-დეკ-18
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	5	18,887,602	19,668,273
არამატერიალური აქტივები		45,566	54,900
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	6	11,614,443	13,521,304
სულ გრძელვადიანი აქტივები		30,547,611	33,244,477
მიმდინარე აქტივები			
წინასწარ გადახდილი გადასახადები		154,621	672,462
სასაქონლო მატერიალური მარაგები	7	1,075,205	457,336
სავაჭრო მოთხოვნები		298,786	206,526
სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნები		1,576	1,762
ფული და ფულის ეკვივალენტები	8	2,896,016	3,528,486
სულ მიმდინარე აქტივები		4,426,204	4,866,572
სულ აქტივები		34,973,815	38,111,049
ვალდებულებები და კაპიტალი			
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო ვალდებულებები		280,202	523,162
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		280,202	523,162
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	9	4,721,423	9,818,004
ნაგავსაყრელების დახურვის და დახურვის შემდგომი დანახარჯების ანარიცხები	10	17,009,623	17,009,624
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		21,731,046	26,827,628
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	11	78,327,949	78,743,317
აკუმულირებული მოგება (ზარალი)		(72,648,297)	(63,955,976)
მიმდინარე პერიოდის მოგება (ზარალი)		6,508,310	(8,692,321)
სხვა რეზერვები და დაფინანსება	11	774,606	4,665,239
სულ კაპიტალი		12,962,568	10,760,259
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		34,973,815	38,111,049

ხელმოწერილი პირები:

დირექტორი:

ფინანსური მენეჯერი:

16, აპრილი, 2020

თბილისი, საქართველო

შენიშვნები გვერდებზე 8-34 წარმოადგენს აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელ ნაწილს. დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა მოცემულია გვერდებზე 1-3.

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“
ფინანსური უწყისები და შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებზე 2019 წლის 31 დეკემბერი

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“

სრული შემოსავლების ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

	შენიშვნები	2019	2018
შემოსავლები			
შემოსავალი რეალიზაციიდან		486,309	705,969
ძირითადი საშუალებების გასვლის შედეგი		70,784	843,834
სხვა შემოსავალი	12	23,672,911	393,562
სულ შემოსავალი		24,230,004	1,943,365
ხარჯები			
ხელფასები	13	4,330,122	3,857,195
ნაგავსაყრელების მოვლა-მომსახურების ხარჯები	13	1,473,795	1,339,513
ცვეთა და ამორტიზაცია	13	1,647,596	1,668,273
დიზაინის და საკონსულტაციო ხარჯები	13	218,866	106,714
მძიმე ტექნიკისა და დანადგარების რემონტი, საწვავი და საპოხი	13	1,522,370	1,224,752
ოფისის იჯარა	13	256,641	230,572
საწვავი და ტრანსპორტირება	13	69,562	88,500
მივლინებები	13	25,572	25,290
უნიფორმები და აღჭურვილობა	13	54,092	35,800
კომუნალური და საკომუნიკაციო	13	152,847	126,155
მარკეტინგული ხარჯები	13	20,674	19,040
წარმომადგენლობითი ხარჯები	13	5,061	348
ქონების გადასახადის ხარჯი	13	532,573	541,795
ბანკის საკომისიო	13	3,140	5,348
საკანცელარიო ხარჯები	13	8,443	7,972
სხვა საერთო ხარჯები	14	6,376,366	82,873
სულ ხარჯები		16,697,720	9,360,140
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო დეპოზიტებიდან		384,508	608,222
საპროცენტო ხარჯები	15	604,350	1,300,806
კურსის ცვლილებით მიღებული (მოგება) / ზარალი		364,077	172,370
მოგება / (ზარალი) დაბეგვრამდე		6,948,365	(8,281,729)
წმინდა მოგება		6,948,365	(8,281,729)
სხვა საერთო შემოსავალი/(ხარჯი)		(440,055)	(410,592)
სრული (შემოსავალი) / ხარჯი		6,508,310	(8,692,321)

ხელმომწერი პირები:

დირექტორი:

ფინანსური მენეჯერი:

16, აპრილი, 2020

თბილისი, საქართველო

შენიშვნები გვერდებზე 8-34 წარმოადგენს აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელ ნაწილს. დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა მოცემულია გვერდებზე 1-3.

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“
 ფინანსური უწყისები და შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებზე 2019 წლის 31 დეკემბერი

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“
 კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

	საწესდებო კაპიტალი	აკუმულირებული მოგება / (ზარალი)	სხვა რეზერვები და დაფინანსება	სულ
ბალანსი 31/12/2017	82,695,504	(63,955,977)	2,446,922	21,186,450
შენატანები კაპიტალში	1,579,663			1,579,663
კაპიტალის შემცირება	(5,531,850)			(5,531,850)
წმინდა მოგება / (ზარალი)		(8,692,321)		(8,692,321)
სხვა რეზერვები და დაფინანსება			2,218,317	2,218,317
ბალანსი 31/12/2018	78,743,317	(72,648,298)	4,665,239	10,760,258
შენატანები კაპიტალში	103,849	-	-	103,849
კაპიტალის შემცირება	(519,217)	-	-	(519,217)
წმინდა მოგება / (ზარალი)	-	6,508,310	-	6,508,310
სხვა რეზერვები და დაფინანსება	-	-	(3,890,633)	(3,890,633)
ბალანსი 31/12/2019	78,327,949	(66,139,988)	774,606	12,962,568

ხელმომწერი პირები:

დირექტორი:

ფინანსური მენეჯერი:

16, აპრილი, 2020
 თბილისი, საქართველო

შენიშვნები გვერდებზე 8-34 წარმოადგენს აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელ ნაწილს.
 დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა მოცემულია გვერდებზე 1-3.

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“
 ფინანსური უწყისები და შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებზე 2019 წლის 31 დეკემბერი

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“
 ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბერი

	2019	2018
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		
კლიენტებისგან მიღებული ფული	(1,359,786)	798,019
საქონელსა და მომსახურებაზე გადახდილი ფული	(6,846,694)	(8,633,769)
გადახდილი ხელფასები	(3,333,297)	(3,059,682)
ბანკის საკომისიო	(16,028)	(5,348)
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო დეპოზიტებიდან	384,416	608,222
წმინდა საოპერაციო ფულადი ნაკადები	(11,171,388)	(10,292,558)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების შესაძენად გადახდილი თანხა	-	(1,925,929)
წმინდა საინვესტიციო ფულადი ნაკადები	-	(1,925,929)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		
კაპიტალის შევსება	-	1,110,125
მიღებული სუბსიდიები	17,411,873	-
სესხებთან დაკავშირებული ხარჯები	(6,872,955)	(1,300,806)
წმინდა ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან	10,538,918	(190,681)
წმინდა ცვლილება ფულად სახსრებში	(632,470)	(12,409,168)
<i>ფულადი სახსრები პერიოდის დასაწყისში</i>	<i>3,528,486</i>	<i>15,938,086</i>
<i>მოგება / (ზარალი) კურსთაშორის სხვაობიდან</i>	<i>-</i>	<i>(432)</i>
ფულადი სახსრები პერიოდის ბოლოს	2,896,016	3,528,486

ხელმომწერი პირები:

დირექტორი:

ფინანსური მენეჯერი:

16, აპრილი, 2020

თბილისი, საქართველო

შენიშვნები გვერდებზე 8-34 წარმოადგენს აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელ ნაწილს. დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა მოცემულია გვერდებზე 1-3.

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“
ფინანსური უწყისები და შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებზე 2019 წლის 31 დეკემბერი

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

	შენიშვნები	31-დეკ-19	31-დეკ-18
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	5	18,887,602	19,668,273
არამატერიალური აქტივები		45,566	54,900
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	6	11,614,443	13,521,304
სულ გრძელვადიანი აქტივები		30,547,611	33,244,477
მიმდინარე აქტივები			
წინასწარ გადახდილი გადასახადები		154,621	672,462
სასაქონლო მატერიალური მარაგები	7	1,075,205	457,336
სავაჭრო მოთხოვნები		298,786	206,526
სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნები		1,576	1,762
ფული და ფულის ეკვივალენტები	8	2,896,016	3,528,486
სულ მიმდინარე აქტივები		4,426,204	4,866,572
სულ აქტივები		34,973,815	38,111,049
ვალდებულებები და კაპიტალი			
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო ვალდებულებები		280,202	523,162
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		280,202	523,162
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	9	4,721,423	9,818,004
ნაგავსაყრელის დახურვის და დახურვის შემდგომი დანახარჯების ანარიცხები	10	17,009,623	17,009,624
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		21,731,046	26,827,628
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	11	78,327,949	78,743,317
აკუმულირებული მოგება (ზარალი)		(72,648,297)	(63,955,976)
მიმდინარე პერიოდის მოგება (ზარალი)		6,508,310	(8,692,321)
სხვა რეზერვები და დაფინანსება	11	774,606	4,665,239
სულ კაპიტალი		12,962,568	10,760,259
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		34,973,815	38,111,049

ხელმოწერილი პირები:

დირექტორი:

ფინანსური მენეჯერი:

16, აპრილი, 2020

თბილისი, საქართველო

შენიშვნები გვერდებზე 8-34 წარმოადგენს აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელ ნაწილს. დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა მოცემულია გვერდებზე 1-3.

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“
 ფინანსური უწყისები და შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებზე 2019 წლის 31 დეკემბერი

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“
 სრული შემოსავლების ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

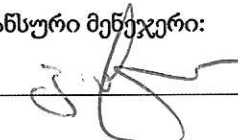
	შენიშვნები	2019	2018
შემოსავლები			
შემოსავალი რეალიზაციიდან		486,309	705,969
ძირითადი საშუალებების გასვლის შედეგი		70,784	843,834
სხვა შემოსავალი	12	23,672,911	393,562
სულ შემოსავალი		24,230,004	1,943,365
ხარჯები			
ხელფასები	13	4,330,122	3,857,195
ნაგავსაყრელების მოვლა-მომსახურების ხარჯები	13	1,473,795	1,339,513
ცვეთა და ამორტიზაცია	13	1,647,596	1,668,273
დიზაინის და საკონსულტაციო ხარჯები	13	218,866	106,714
მძიმე ტექნიკისა და დანადგარების რემონტი, საწვავი და საპოხი	13	1,522,370	1,224,752
ოფისის იჯარა	13	256,641	230,572
საწვავი და ტრანსპორტირება	13	69,562	88,500
მივლინებები	13	25,572	25,290
უნიფორმები და აღჭურვილობა	13	54,092	35,800
კომუნალური და საკომუნიკაციო	13	152,847	126,155
მარკეტინგული ხარჯები	13	20,674	19,040
წარმომადგენლობითი ხარჯები	13	5,061	348
ქონების გადასახადის ხარჯი	13	532,573	541,795
ბანკის საკომისიო	13	3,140	5,348
საკანცელარიო ხარჯები	13	8,443	7,972
სხვა საერთო ხარჯები	14	6,376,366	82,873
სულ ხარჯები		16,697,720	9,360,140
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო დეპოზიტებიდან		384,508	608,222
საპროცენტო ხარჯები	15	604,350	1,300,806
კურსის ცვლილებით მიღებული (მოგება) / ზარალი		364,077	172,370
მოგება / (ზარალი) დაბეგვრამდე		6,948,365	(8,281,729)
წმინდა მოგება		6,948,365	(8,281,729)
სხვა საერთო შემოსავალი/(ხარჯი)		(440,055)	(410,592)
სრული (შემოსავალი) / ხარჯი		6,508,310	(8,692,321)

ხელმოწერილი პირები:

დირექტორი:

ფინანსური მენეჯერი:

16, აპრილი, 2020

თბილისი, საქართველო

შენიშვნები გვერდებზე 8-34 წარმოადგენს აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელ ნაწილს.
 დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა მოცემულია გვერდებზე 1-3.

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“
 ფინანსური უწყისები და შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებზე 2019 წლის 31 დეკემბერი

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“
 კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

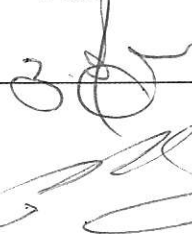
	საწესდებო კაპიტალი	აკუმულირებული მოგება / (ზარალი)	სხვა რეზერვები და დაფინანსება	სულ
ბალანსი 31/12/2017	82,695,504	(63,955,977)	2,446,922	21,186,450
შენატანები კაპიტალში	1,579,663			1,579,663
კაპიტალის შემცირება	(5,531,850)			(5,531,850)
წმინდა მოგება / (ზარალი)		(8,692,321)		(8,692,321)
სხვა რეზერვები და დაფინანსება			2,218,317	2,218,317
ბალანსი 31/12/2018	78,743,317	(72,648,298)	4,665,239	10,760,258
შენატანები კაპიტალში	103,849	-	-	103,849
კაპიტალის შემცირება	(519,217)	-	-	(519,217)
წმინდა მოგება / (ზარალი)	-	6,508,310	-	6,508,310
სხვა რეზერვები და დაფინანსება	-	-	(3,890,633)	(3,890,633)
ბალანსი 31/12/2019	78,327,949	(66,139,988)	774,606	12,962,568

ხელმოწერი პირები:

დირექტორი:

ფინანსური მენეჯერი:

16, აპრილი, 2020
 თბილისი, საქართველო

შენიშვნები გვერდებზე 8-34 წარმოადგენს აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელ ნაწილს.
 დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა მოცემულია გვერდებზე 1-3.

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“

ფინანსური უწყისები და შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებზე 2019 წლის 31 დეკემბერი

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბერი

	2019	2018
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		
კლიენტებისგან მიღებული ფული	(1,359,786)	798,019
საქონელსა და მომსახურებაზე გადახდილი ფული	(6,846,694)	(8,633,769)
გადახდილი ხელფასები	(3,333,297)	(3,059,682)
ბანკის საკომისიო	(16,028)	(5,348)
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო დეპოზიტებიდან	384,416	608,222
წმინდა საოპერაციო ფულადი ნაკადები	(11,171,388)	(10,292,558)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების შესაძენად გადახდილი თანხა	-	(1,925,929)
წმინდა საინვესტიციო ფულადი ნაკადები	-	(1,925,929)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		
კაპიტალის შევსება	-	1,110,125
მიღებული სუბსიდიები	17,411,873	-
სესხებთან დაკავშირებული ხარჯები	(6,872,955)	(1,300,806)
წმინდა ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან	10,538,918	(190,681)
წმინდა ცვლილება ფულად სახსრებში	(632,470)	(12,409,168)
ფულადი სახსრები პერიოდის დასაწყისში	3,528,486	15,938,086
მოგება / (ზარალი) კურსთაშორის სხვაობიდან	-	(432)
ფულადი სახსრები პერიოდის ბოლოს	2,896,016	3,528,486

ხელმოწერილი პირები:

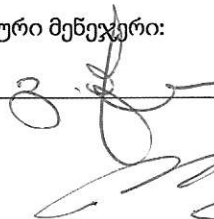
დირექტორი:

16, აპრილი, 2020

თბილისი, საქართველო

ფინანსური მენეჯერი:

შენიშვნები გვერდებზე 8-34 წარმოადგენს აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებების განუყოფელ ნაწილს. დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა მოცემულია გვერდებზე 1-3.

1. შესავალი

კომპანია და მისი საქმიანობა

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“ (კომპანია) რეგისტრირებულია საქართველოში როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. კომპანია დაფუძნდა 2012 წლის 24 აპრილს. კომპანიის ბიზნეს მისამართი არის თბილისი, ა. პოლიტკოვსკაიას ქუჩა #14 და იურიდიული მისამართია თბილისი, ვაკე-საბურთალოს რაიონი, ალ. ყაზბეგის გამზირი #12. კომპანიის 100% წილის მფლობელია სახელმწიფო, რომელმაც 100%-იანი წილი მართვის უფლებით გადასცა საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს.

კომპანიის პასუხისმგებლობას განეკუთვნება არსებული ნაგავსაყრელების კეთილმოწყობა, მართვა, დახურვა და დახურვის შემდგომი მოვლა, ასევე, ახალი არასახიფათო ნარჩენების რეგიონული განთავსების ობიექტებისა (ნაგავსაყრელი) და ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მშენებლობა და მართვა. კომპანია საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე, ქალაქ თბილისისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარდა. მყარი ნარჩენების შეგროვება და ტრანსპორტირება არ განეკუთვნება კომპანიის პასუხისმგებლობას, საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად აღნიშნულ საქმიანობას ახორციელებენ ადგილობრივი მუნიციპალიტეტები. კომპანიის ძირითადი კლიენტები არიან ადგილობრივი მუნიციპალიტეტები. წარმოდგენილ პერიოდებში კომპანია მუნიციპალიტეტებს უსასყიდლოდ უწევდა მომსახურებას. კომპანიის კლიენტები ასევე არიან კერძო კომპანიები, რომლებსაც აქვთ არასახიფათო საწარმოო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენები. საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში კომპანია იღებდა შემოსავალს აღნიშნული კომპანიებიდან, თუმცა კერძო კომპანიებიდან მიღებული ნარჩენების მოცულობა და შესაბამისი შემოსავალი არის უმიშვნელო.

ანგარიშგების თარიღისათვის კომპანიის საკუთრებას წარმოადგენს 54 ნაგავსაყრელი და ნარჩენების გადამტვირთავი 5 სადგური, აქედან 23 ნაგავსაყრელი დახურულია, 31 ნაგავსაყრელი კი მოქმედი. კომპანია გეგმავს დახუროს ყველა არსებული მუნიციპალური ნაგავსაყრელი 2025 წლამდე და მოაწყოს ახალი ევრსტანდარტების შესაბამისი არასახიფათო ნარჩენების განთავსების რეგიონული ობიექტები (ნაგავსაყრელები) და ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურები. გარდა ამისა, კომპანიას საკუთრებაში აქვს 14 მიწის ნაკვეთი, ახალი ევრსტანდარტების შესაბამისი არასახიფათო ნარჩენების განთავსების რეგიონული ობიექტებისა (ნაგავსაყრელები) და ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურებისთვის.

საოპერაციო გარემო

კომპანიის 100% წილის მფლობელი სახელმწიფოა და მისი საქმიანობა არ წარმოადგენს მთლიანად კომერციულ ინტერესს, არამედ მიზნად ისახავს ემსახუროს საზოგადოებრივ ინტერესს. ფინანსური თვალსაზრისით ეს გულისხმობს რომ, მაშინაც კი როდესაც კომპანია არ გამოიმუშავებს შემოსავალს და ზარალის მომტანია, სახელმწიფო გააგრძელებს მის მხარდაჭერას და შესაბამისად კომპანია გააგრძელებს საქმიანობას.

საქართველოს პარლამენტმა 2015 წლის დასაწყისში დაამტკიცა „ნარჩენების მართვის კოდექსი“, რომელიც 2015 წლის 15 იანვრიდან ამოქმედდა. ახალი კანონის მიზანია, ნარჩენების მართვის სფეროში სამართლებრივი საფუძვლების შექმნა ისეთი ღონისძიებების დანერგვისთვის, რაც ხელს შეუწყობს ნარჩენების წარმოქმნის პრევენციას, ხელახალი გამოყენების ზრდას, ნარჩენების გარემოსთვის უსაფრთხო გზით დამუშავებას და მათ უსაფრთხო განთავსებას. „ნარჩენების მართვის კოდექსი“ ითვალისწინებს ნარჩენების მართვის თანამედროვე მიდგომებისა და ევროპული სტანდარტების დანერგვას საქართველოში.

გარდა ეროვნული კანონმდებლობისა, ნარჩენების მართვა რეგულირდება საერთაშორისო კონვენციებით, რომლის მონაწილეცაა საქართველო და რომლითაც რეგულირდება გარემოს დაცვის სფერო და მყარი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების მართვა. ეს კონვენციებია: ბაზელის კონვენცია სახიფათო ნარჩენების ტრანსსასაზღვრო გადაზიდვებსა და მათ განთავსებაზე კონტროლის შესახებ, სტოკჰოლმის კონვენცია მდგრადი ორგანული დამაბინძურებლის შესახებ, როტერდამის კონვენცია ცალკეული საშიში ქიმიური ნივთიერებებითა და პესტიციდებით საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ და გაეროს ეკონომიკური კომისიის კონვენცია გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ამ სფეროში მართლმსაჯულების საკითხის შესახებ (ორჰუსის კონვენცია).

საქართველოს ხელისუფლება საერთაშორისო დონორების დახმარებით ამჟამად ახორციელებს და გეგმავს მომავალში პროექტებს გარემოსდაცვითი და ნარჩენების მართვის სფეროში, რომლებიც მიმართულია ქვეყანაში ნარჩენების მართვის, სისტემის და ინფრასტრუქტურის განვითარებისაკენ.

წარმოდგენილი ანგარიშის ვალუტა

კომპანიის ფუნქციონალურ ვალუტას წარმოადგენს საქართველოს ეროვნული ვალუტა - ქართული ლარი (GEL). ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში, თავდაპირველად ჩაიწერება ფუნქციონალურ ვალუტაში ოპერაციის დღისთვის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრული კურსით. ანგარიშის პერიოდისთვის უცხოურ ვალუტაში არსებული ფულადი აქტივები გადაიყვანება ფუნქციონალურ ვალუტაში საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი წლის ბოლოს არსებული კურსით. ანგარიშსწორებისას წარმოქმნილი ყველა საკურსო სხვაობა აისახება მოგება-ზარალზე.

უცხოური ვალუტის მონეტარული ნაშთების კონვერტირებისათვის გამოყენებული გაცვლითი კურსები არის შემდეგი:

	31-დეკ-2019	31-დეკ-2018
1 USD/GEL	2.8677	2.6766
1 EUR/GEL	3.2095	3.0701

2. მომზადების საფუძვლები და სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

მომზადების საფუძვლები

შესაბამისობის პრინციპი

აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის დაშვებით და ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძალაში მყოფი საერთაშორისო სააღრიცხვო სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული სტანდარტების და ინტერპრეტაციები.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები შედგება სრული შემოსავლის ანგარიშგების, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების, კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგების, ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებების და განმარტებითი შენიშვნებისგან.

რადგან 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ძალაში მყოფი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები შეიძლება შეიცვალოს ბასს-ის (IASB) ან საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციის კომიტეტის (IFRIC) მიერ, მენეჯმენტი არ გამორიცხავს ალბათობას, რომ საბოლოო კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შედგენამდე საჭირო გახდეს ფინანსური ანგარიშგებების კორექტირება ამ ცვლილებების გამო.

შეფასების საფუძველი

შეფასების საფუძვლად გამოყენებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველი. გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ქვემოთ მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკით სხვაგვარად არის განსაზღვრული.

ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება

მენეჯმენტმა მოამზადა აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებები ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვებით. აღნიშნული გადაწყვეტილების მისაღებად მენეჯმენტმა გაითვალისწინა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა, მიმდინარე გეგმები, დადებითი ფულადი სახსრების მოძრაობა, კომპანიის ოპერაციების მომგებიანობა და საჭიროების შემთხვევაში ადგილობრივ ფინანსურ რესურსებზე წვდომა, ანგარიშის პერიოდის შემდგომ მინიმუმ 12 თვის განმავლობაში.

ფინანსური ინსტრუმენტები - ძირითადი შეფასების პირობები

კლასიფიკაციის გათვალისწინებით, როგორც ეს ქვემოთ არის აღწერილი, ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება რეალური ან ამორტიზებული ღირებულებით.

რეალური ღირებულება არის ის თანხა, რა თანხადაც შესაძლოა აქტივის გადაცვლა/რეალიზება ან ვალდებულების გადახდა, ნებაყოფლობით თანაბარი ინფორმაციის მქონე ორ მხარეს შორის გაშლილი ხელის მანძილის პირობებში. რეალური ღირებულება არის ფინანსური აქტივების მიმდინარე შეთავაზების ფასი და მოქმედ ბაზარზე მოვაჭრე ფინანსური ვალდებულებების მიმდინარე მოთხოვნილი ფასი. იმ აქტივებისთვის და ვალდებულებებისთვის, რომლებიც აბათილებენ ერთმანეთის საბაზრო რისკს, კომპანიას შეუძლია გამოიყენოს საშუალო საბაზრო ფასი რისკის პოზიციის გაქვითვისათვის რეალური ღირებულებების განსაზღვრისას და მიუსადაგოს შეთავაზების ან მოთხოვნის ფასი სუფთა ღია პოზიციას. ფინანსური ინსტრუმენტები აღებულია საბაზრო ფასად, როგორც ის შეფასებულია მოქმედ ბაზარზე, თუკი მოცემული ფასები რეგულარულად ხელმისაწვდომია გადაცვლის ან სხვა დაწესებულებისგან და აღნიშნული ფასები წარმოადგენს რეალურ

და რეგულარულად დამოუკიდებელ მხარეებს შორის განხორციელებულ საბაზრო ტრანზაქციების ღირებულებას.

იმ ფინანსური აქტივების რეალური ღირებულების შესაფასებლად, რომლისთვისაც არ არსებობს ინფორმაცია გარე საბაზრო ფასების შესახებ გამოიყენება სხვადასხვა შეფასების მეთოდები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელი, ან მოდელები დაფუძნებული ბოლო პერიოდში დამოუკიდებელ მხარეებს შორის განხორციელებულ ტრანზაქციებზე, ან ინვესტორების ფინანსური მონაცემების გათვალისწინება. შეფასების მეთოდები შეიძლება საჭიროებდეს დაშვებებს, რომელიც დაკვირვებადი ბაზრის ინფორმაციით არ დასტურდება. შენიშვნები კეთდება მსგავსი განსაკუთრებული მიზნის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების შესახებ, იმ შემთხვევაში თუ მსგავსი დაშვების შეცვლა უფრო გონივრულად დასაშვებია ალტერნატივით გამოიწვევს მნიშვნელოვან სხვაობას მოგებაში, შემოსავალში, მთლიან აქტივებში ან მთლიან ვალდებულებებში.

ტრანზაქციის დანახარჯები არის ფინანსური ინსტრუმენტის შემენაზე, გამოშვებაზე ან რეალიზაციაზე პირდაპირ მიკუთვნებადი ნამატი ხარჯები. ნამატი ხარჯი არის დანახარჯი, რომელზეც არ გაიწეოდა ტრანზაქცია, რომ არ მომხდარიყო. ტრანზაქციის ხარჯები შეიცავს შუამავლისთვის (გაყიდვების შუამავლად დასაქმებული თანამშრომლის ჩათვლით), მრჩეველის, ბროკერისა და დილერისათვის გადახდილ მოსაკრებელს და საკომისიოს, მარეგულირებელი სააგენტოების და ფასიანი ქაღალდების გაცვლის გადასახადს, სატრანსფერო გადასახადს. ტრანზაქციის ხარჯი არ შეიცავს ვალდებულების პრემიუმს ან ფასდაკლებას, ფინანსირების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ თუ ფლობის ხარჯს.

ამორტიზებული ღირებულება არის სხვაობა ფინანსური ინსტრუმენტის პირველად აღიარების თანხასა და ძირის გადახდას შორის, დამატებული დარიცხული პროცენტი და ფინანსური აქტივის შემთხვევაში ასევე გამოკლებული გაუფასურების დანაკარგის ჩამოწერა. დარიცხული პროცენტი შეიცავს პირველადი აღიარებისას განსაზღვრული ტრანზაქციის ღირებულებისა და სარგებლიანობის ვადის ამოწურვისათვის განსაზღვრული ნებისმიერი პრემიუმის ან ფასდაკლების თანხის ამორტიზაციას ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, დარიცხული კუპონი და ამორტიზებული პრემიუმის ან ფასდაკლების ჩათვლით (წარმოქმნისას მომხდარი გადასახადების ჩათვლით), ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის წარმოდგენილი განცალკევებით და შედის დაკავშირებული პუნქტების მიმდინარე ღირებულებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე განაწილების მეთოდი მიმდინარე ღირებულებაზე პერიოდის მუდმივი საპროცენტო განაკვეთის (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის) მისაღებად. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, არის განაკვეთი, რომელიც ფინანსური ინსტრუმენტის სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში განსაზღვრული მომავალი ფულადი ნაკადების მთლიანად ადისკონტირებს ფინანსური ინსტრუმენტის მიმდინარე სუფთა საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ახდენს სხვადასხვა საპროცენტო ინსტრუმენტების შემდეგ პროცენტის გადაფასების თარიღამდე დისკონტირებას, გარდა პრემიუმის ან ფასდაკლებისა, რომელიც ასახავს საკრედიტო სპრედს კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტის მცურავ კურსზე და სხვა ცვლადებზე, რომელიც არ სწორდება საბაზრო განაკვეთით. მსგავსი პრემიუმის და ფასდაკლების ამორტიზება ხდება ინსტრუმენტის მთელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გამოთვლა გულისხმობს კონტრაქტის მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა გადასახადებს, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია.

ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია

კომპანიის მთლიანი ფინანსური აქტივები ხვდება სესხების და მოთხოვნების განსაზღვრის კატეგორიაში. სესხები და მოთხოვნები არის არადერივატიული ფინანსური აქტივები ფიქსირებული და განსაზღვრული გადახდებით, რომელიც მოქმედ ბაზარზე არ არის შეფასებული. აღნიშნული ფინანსური აქტივები ბალანსის თარიღიდან 12 თვეზე ნაკლებ პერიოდში დაფარვის ვადით, შედის მიმდინარე აქტივებში, 12 თვის ზემოთ - გრძელვადიან აქტივებში.

კომპანიის მთლიანი ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია, როგორც სხვა ფინანსური ვალდებულებები და აღიარებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ყველა ფინანსური აქტივი და ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება სამართლიან ღირებულებას დამატებული ტრანზაქციის დანახარჯები. თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიან ღირებულებას ყველაზე კარგად ასახავს ტრანზაქციის ფასი. სარგებელი ან დანაკარგი თავდაპირველი აღიარებისას აღირიცხება მხოლოდ მაშინ თუ არსებობს სხვაობა სამართლიან ღირებულებასა და ტრანზაქციის ფასს შორის, რომელიც შეიძლება გამოიკვეთოს მსგავს ინსტრუმენტებზე სხვა მიმდინარე საბაზრო ტრანზაქციებზე დაკვირვებით, ან შეფასების მეთოდით, რომლის შემავალი მონაცემები შეიცავს მხოლოდ ინფორმაციას დაკვირვებადი ბაზრებიდან.

ფინანსური აქტივის ყველა შესყიდვა, ან რეალიზაცია, რომელიც მოითხოვს აქტივის გარკვეული დროის საზღვრებში მიწოდებას. დაწესებული რეგულაციით, თუ ბაზრის პირობებით (ვაჭრობის მიღებული წესი) აღიარდება რეალიზაციის/შესყიდვის თარიღით, კერძოდ თარიღით, როცა კომპანია აიღებს ვალდებულებას შეიძინოს, ან გაყიდოს აქტივი. ყველა სხვა შესყიდვა აღიარდება იმ თარიღით როდესაც პირი გახდება ინსტრუმენტის ხელშეკრულების ვალდებულების მხარე.

ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ა) მოხდება აქტივის გამოსყიდვა, ან აქტივისგან მისაღები ფულადი ნაკადები სხვა მიზეზით ამოიწურება; ბ) კომპანიამ გადასცა აქტივიდან მისაღები ფულადი ნაკადების უფლება ან შევიდა შუამავლის გარიგებაში, როდესაც 1) ასევე გადასცემს აქტივის ფლობის სარგებლის და რისკების მნიშვნელოვან წილს, ან 2) არც გადასცემს, მაგრამ არც იტოვებს სარგებლის და რისკების მნიშვნელოვან რისკებს, მაგრამ ასევე უარს ამბობს კონტროლზე. კონტროლი ნარჩუნდება, იმ შემთხვევაში თუ მეორე მხარეს არ აქვს უფლება მთლიანი აქტივის მესამე პირზე რეალიზაციის, რეალიზაციაზე გარკვეული შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივის გაუფასურება

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივის გაუფასურება ხდება, მისი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ პერიოდში მომხდარი ერთი ან რამდენიმე მოვლენით („დანაკარგის მოვლენები“), რომელსაც გავლენა აქვს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფისგან მისაღები მომავალი ფულადი ნაკადების მოცულობაზე ან ვადებზე და შეიძლება ამის საიმედოდ განსაზღვრა, გამოწვეული გაუფასურების დანაკარგები აღიარდება მოგება-ზარალზე მათი მოხდენის პერიოდში. თუ კომპანია დაასკვნის, რომ არ არსებობს ინდივიდუალურად შეფასებული ფინანსური აქტივის გაუფასურების მოხდენის ობიექტური მტკიცებულება, იქნება ეს მნიშვნელოვანი თუ არა, იგი შეიყვანს აღნიშნულ ფინანსურ აქტივს მსგავსი საკრედიტო რისკის მქონე აქტივების ჯგუფში და მოახდენს მათ ჯგუფურ ტესტირებას გაუფასურებაზე. ფინანსური აქტივის გაუფასურების შესამოწმებლად კომპანიის მიერ ძირითადად გამოყენებული ფაქტორები არის მისი ვადაგადაცილებულობის სტატუსი და მისი შესაბამისი უზრუნველყოფის, ასეთის არსებობის შემთხვევაში სანდოობა. ფინანსური აქტივის გაუფასურების შემოწმების სხვა ძირითადი კრიტერიუმს წარმოადგენს:

- დავალიანების გარკვეული ნაწილი ვადაგადაცილებულია და ვადაგადაცილება არ არის გამოწვეული გადახდის სისტემის დაყოვნებით. მეორე მხარე განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეს, როგორც ეს ჩანს კომპანიის მიერ მოპოვებული ფინანსური ინფორმაციით;
- მეორე მხარე განიხილავს გაკოტრების ან ფინანსური რეორგანიზაციის ვარიანტს;
- სახეზეა მეორე მხარის მიერ გადახდების სტატუსის მნიშვნელოვანი გაუარესება ეროვნული ან ადგილობრივი ეკონომიკური მდგომარეობის ცვლილებების შედეგად, რომელსაც გავლენა აქვს მეორე მხარეზე ან;
- უზრუნველყოფის ღირებულება მნიშვნელოვნად მცირდება ბაზრის პირობების მნიშვნელოვანი გაუარესების შედეგად.

თუკი მოხდა ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული გაუფასურებული ფინანსური აქტივის პირობების გადახედვა ან სხვაგვარად მოდიფიკაცია მეორე მხარის ფინანსური სირთულეების გამო, გაუფასურება გამოითვლება პირობების ცვლილებამდე არსებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

გაუფასურების დანაკარგი ყოველთვის აღიარდება სარეზერვო ანგარიშზე აქტივის საბალანსო ღირებულების მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების (რომელიც არ შეიცავს მომავალ საკრედიტო დანაკარგებს, რომელიც ჯერ არ მომხდარა) აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ ღირებულებამდე ჩამოსაწერად. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულების გამოთვლა მოიცავს უზრუნველყოფილი აქტივისგან მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, გამოკლებული მისი მიღების და რეალიზაციის დანახარჯები, იმის მიუხედავად არის თუ არა უზრუნველყოფილი აქტივის მოსალოდნელი რეალიზაცია.

თუკი შემდგომ პერიოდში მოხდება გაუფასურების ზარალის შემცირება და ეს შემცირება შეიძლება საიმედოდ მიეკუთვნოს გაუფასურების ზარალის აღიარების შემდგომი პერიოდის მოვლენას (როგორცაა დებიტორის საკრედიტო რეიტინგის გაუმჯობესება), მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალის გაუქმება მოხდება სარეზერვო ანგარიშის დაკორექტირებით წლის მოგება-ზარალზე.

უიმედო აქტივები ჩამოიწერება შესაბამის გაუფასურების დანაკარგის რეზერვის ანგარიშზე აქტივის აღდგენისათვის ყველა საჭირო პროცედურის დასრულების და დანაკარგის მოცულობის განსაზღვრის შემდეგ. წინა პერიოდში ჩამოწერილი თანხების შემდგომი აღდგენა დაკრედიტდება გაუფასურების დანაკარგის ანგარიშზე წლის მოგება-ზარალზე.

ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს და ფულს ბანკში და ატარებს ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფულადი საშუალებები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. შეზღუდული ნაშთები გამოირიცხება ფულადი საშუალებებისგან ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისთვის. შეზღუდული ნაშთები რომელთა გამოყენება არ შეიძლება 12 თვის განმავლობაში ვალდებულებების დასაფარად ან სხვა გაცვლითი ტრანზაქციებში გამოყენებისაგან აღიარდება ბალანსზე როგორც სხვა გრძელვადიანი მოვლენები.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები აღირიცხება მათ თავდაპირველ თვითღირებულებას, დაკლებული დაგროვილი ცვეთა ან/და გაუფასურების ღირებულებით. ძირ. საშუალების თვითღირებულება შედგება მშენებლობის ხარჯის ან შესყიდვის ფასისგან, მასთან დაკავშირებული იმპორტის გადასახადების, გამოუქვითავი გადასახადების და სხვა პირდაპირი ხარჯების ჩათვლით. ნებისმიერი სავაჭრო ფასდაკლება გამოაკლდება შეყიდვის ან მშენებლობის ფასს. მცირე შეკეთება-განახლება აღიარდება მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში მისი მოხდენისთანავე. ხარჯები დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის ან კომპონენტების ჩანაცვლებასთან კაპიტალიზირდება და ჩანაცვლებული ნაწილი ჩამოიწერება. ყველა აქტივი წარმოდგენილია საწყისი ღირებულებით, გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მენეჯმენტი აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ნიშნები. თუ გაუფასურებას ჰქონდა ადგილი, ხდება ძირითადი საშუალებების ჩამოფასება უმაღლესი თანხით შემდეგ ორს შორის: გამოყენების ღირებულება და სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები. საბალანსო ღირებულების შემცირება აისახება მოგება-ზარალზე. წინა პერიოდში აღიარებული აქტივის გაუფასურების დანაკარგი გაიქვითება, თუკი მოხდება აქტივის გამოყენების ღირებულების ან სამართლიან ღირებულებას

გამოკლებული გაყიდვის დანახარჯების ღირებულების გამოსათვლელად საჭირო დაშვებების ცვლილება.

ძირითადი საშუალებების ჩამოწერა/რეალიზაციიდან მისაღები თანხების საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით განსაზღვრული სარგებელი და ზარალი აღიარდება მოგება-ზარალში.

ცვეთა

ცვეთა ძირითად საშუალებებზე გამოითვლება წრფივი მეთოდით რაც გულისხმობს აქტივების ღირებულება განაწილდეს მათი გეგმიური საექსპლუატაციო ვადის ზემოთ ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). შემდეგი საექსპლუატაციო ვადები გამოიყენება ავეჯისა და სხვა ინვენტარის ცვეთისათვის:

ძირითადი საშუალება	სასარგებლო ვადა (წელი)
მიწა (ნაგავსაყრელები)	3-8 წელი
შენობა ნაგებობები	20 წელი
ბუღდოზერები, ტრაქტორები და სხვა მძიმე ტექნიკა	7 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	5-7 წელი
ოფისის აღჭურვილობა და სხვა აქტივები	5 წელი

ნარჩენი ღირებულება არის სავარაუდო ღირებულება, რასაც კომპანია მიიღებდა ამჟამად ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან, გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით. ძირითადი საშუალებების მომსახურების პერიოდი გადაიხედება ყოველწლიურად და იცვლება საჭიროების შემთხვევაში.

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივი არის ფიზიკური ფორმის არმქონე იდენტიფიცირებადი არაფულადი აქტივი. არამატერიალური აქტივები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია, რომ (ა) ამ აქტივისგან მოსალოდნელია ეკონომიკური მოგების მიღება; და (ბ) შესაძლებელია აქტივის ღირებულების სარწმუნო (რეალური) შეფასება. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება დაგროვილი ამორტიზაციით და ნებისმიერი გაუფასურების ზარალით შემცირებული ღირებულებით. ამორტიზაცია გამოანგარიშება წრფივი მეთოდის გამოყენებით და სასარგებლო მომსახურების ვადის გათვალისწინებით. კომპანიის არამატერიალური აქტივების ნაშთი შედგება პროგრამული სისტემის ღირებულებისგან, რომლის სასარგებლო მომსახურების ვადაა 10 წელი. არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი საექსპლუატაციო ვადით არ ამორტიზირდება. ისინი ყოველწლიურად გადაიხედება გაუფასურებაზე და გაუფასურების ზარალი, რომელიც წარმოშობისთანავე დაუყოვნებლივ აისახება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში. არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი საექსპლუატაციო ვადით გადაიხედება ყოველწლიურად იმ მიზნით, რო დადგინდეს კიდევ არის თუ არა საექსპლუატაციო ვადა განუსაზღვრელი. თუ დადგინდება, რომ საექსპლუატაციო ვადა განსაზღვრულია, მაშინ ასეთი არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება განსაზღვრული საექსპლუატაციო ვადით.

შემოსავლის აღიარება

კომპანია აღიარებს საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლისადმი გადაცემით მიღებულ შემოსავალს იმ ოდენობით, რომელსაც ის მოელის, რომ მიიღებს მომხმარებლისადმი აღნიშნული საქონლის ან მომსახურების გადაცემის შედეგად.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებები წარმოადგენს ვალდებულებას იმ საქონლისა თუ მომსახურებისთვის, რომელიც კომპანიამ შეიძინა მისი მომწოდებლებისგან ჩვეულებრივი ბიზნეს ოპერაციებით. სავაჭრო მოთხოვნები კლასიფიცირდება, როგორც მიმდინარე ვალდებულებები, თუ გადახდის ვალდებულება არის ერთ წელამდე პერიოდში, თუ არა, როგორც გრძელვადიანი ვალდებულებები. ამჟამად კომპანიის მთლიანი სავაჭრო ვალდებულებების დაფარვა მოსალოდნელია საბალანსო ანგარიშგების თარიღიდან ერთ წელამდე პერიოდში და კლასიფიცირებულია, როგორც მიმდინარე ვალდებულებები.

სავაჭრო ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარებისას ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომ პერიოდში ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი წარმოდგენილია საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ან დასკვნის თარიღისთვის ამოქმედებული კანონმდებლობის მიხედვით. მოგების გადასახადი წარმოადგენს მიმდინარე გადასახადს და აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ის პირდაპირ აღიარებულია კაპიტალში, რადგანაც უკავშირდება ოპერაციებს, რომლებიც იმავე ან განსხვავებულ პერიოდში, ასევე პირდაპირ კაპიტალში აღიარდება.

მიმდინარე მოგების გადასახადი არის მიმდინარე ან გასული პერიოდის დასაბეგრი მოგების გადასახდელი ან ზარალის შესაბამისი მოგების გადასახადის აღდგენადი თანხა. იმ შემთხვევაში თუ ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნება ხდება საგადასახადო დეკლარაციების ჩაბარებამდე, დასაბეგრი მოგება ან ზარალი ეფუძნება შეფასებებს. გადასახადები, მოგების გარდა, აღირიცხება ადმინისტრაციულ და სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

გადავადებული მოგების გადასახადი აღარ მიესადაგება ფინანსურ ანგარიშგებებს, იქიდან გამომდინარე, რომ საქართველოს ახალი საგადასახადო კოდექსით აღარ გამოიყენება.

მარაგები

მარაგები აღირიცხება ღირებულებასა და სუფთა სარეალიზაციო ფასს შორის უმცირესით.

მარაგების ღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი მეთოდით. ნეტო სარეალიზაციო ღირებულება განისაზღვრება გასაყიდ ფასსა და დამთავრებისა და გაყიდვის მოსალოდნელი ხარჯების სხვაობით.

წინასწარ გადახდილი ხარჯები

წინასწარ გადახდილი ხარჯები აღიარდება თვითღირებულებას გამოკლებული გაუფასურების რეზერვით. წინასწარი გადახდა კლასიფიცირდება გრძელვადიანად, როდესაც საქონელი ან მომსახურება, რომელიც სავარაუდოდ, მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ ან აღნიშნული წინასწარ გადახდა უკავშირდება აქტივს, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას თავად კლასიფიცირებული იქნება გრძელვადიან აქტივად.

ძირითადი საშუალებების შესაძენად განხორციელებული წინასწარი გადახდები გადავა ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებაზე მაშინ, როდესაც კომპანია მიიღებს სრულ კონტროლს ამ ძირითად საშუალებაზე და მოსალოდნელია ამ აქტივისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

სხვა წინასწარი გადახდები ჩამოიწერება მოგება-ზარალზე, როდესაც ხდება წინასწარ გადახდებთან დაკავშირებული შესაბამისი საქონლის ან მომსახურების მიღება. თუ არსებობს რაიმე სახის ეჭვი, რომ ვერ მოხდება საქონლის, მომსახურების თუ ძირითადი საშუალების მიღება, რომლისთვისაც წინასწარ გადახდილია თანხა, ამ შემთხვევაში ხდება აღნიშნული წინასწარ გადახდის ჩამოწერა მიმდინარე პერიოდის მოგება-ზარალზე.

საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალის ინვესტირება აღიარდება ნომინალური ღირებულებით და კლასიფიცირდება როგორც საწესდებო კაპიტალი. დივიდენდები აღირიცხება, როგორც ვალდებულება იმ პერიოდისთვის, რომელშიც იგი გამოცხადდება.

დივიდენდები

კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკიდან გამომდინარე დივიდენდები აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და აკლდება კაპიტალს იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გამოცხადება და დამტკიცება. ნებისმიერი დივიდენდი, გამოცხადებული საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ და ფინანსური ანგარიშების დამტკიცებამდე, გამჟღავნდება შემდგომი პერიოდის მოვლენების შენიშვნაში.

სესხები

კომპანიას არ აქვს მიმდინარე სასესხო ვალდებულებები, თუმცა მათი არსებობის შემთხვევაში, სესხები აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით ამორტიზებული ღირებულებით.

პერსონალის ხარჯი და მასთან დაკავშირებული შენატანები

ხელფასები, შენატანები საქართველოს საპენსიო და სადაზღვეო სისტემაში, წლიური შვებულების და ავადმყოფობის ანაზღაურებები, ბონუსები და არა-ფულადი სარგებლები აღირიცხება იმ წელს, როდესაც მოხდება შესაბამისი სერვისის მიღება თანამშრომლების მიერ. კომპანიას ყავს როგორც შტატიანი ასევე შტატგარეშე თანამშრომლები, თუმცა მათი სახელფასო ხარჯები და შენატანები საპენსიო და სადაზღვეო სისტემაში არ განსხვავდება საქართველოს საგადადასახადო კოდექსის შესაბამისად.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო მსჯელობები, დაშვებები და შეფასებები

კომპანიის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადება მოითხოვს მენეჯმენტის მხრიდან გარკვეული შეფასებების და დაშვებების გაკეთებას, რომელიც გავლენას ახდენს მოგების, ხარჯების, აქტივების და ვალდებულებების ღირებულებაზე და მათ შესაბამის შენიშვნებზე და პირობითი ვალდებულების შენიშვნაზე. უზუსტობამ აღნიშნულ შეფასებებში და დაშვებებში შესაძლოა გამოიწვიოს ისეთი შედეგი, რომელიც საჭიროს გახდის აქტივის საბალანსო ღირებულების მატერიალურ კორექტირებას ან გავლენას მოახდენს ვალდებულებაზე მომავალ პერიოდში.

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო კოდექსი და საბაჟო კანონმდებლობა ექვემდებარება განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს.

გადასახადები

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება გამოუყენებელი საგადასახადო დანაკარგებისთვის, იმდენად რამდენადაც სავარაუდოა, რომ დასაბეგრი მოგება ხელმისაწვდომი იქნება დანაკარგების გამოყენებისთვის. მენეჯმენტის მსჯელობა საჭიროა, რათა განისაზღვროს გადავადებული საგადასახადო აქტივის ღირებულება, რომელიც შეიძლება აღიარდეს, მომავალ დასაბეგრ მოგებასა და მომავალ საგადასახადო სტრატეგიაზე დაყრდნობით.

არამატერიალური აქტივების გამოყენების ხანგრძლივობა

კომპანია აკეთებს არამატერიალური აქტივების გამოყენების ხანგრძლივობის შეფასებას, სხვადასხვა ფაქტორების გათვალისწინებით, როგორებიცაა: ტექნიკური ან კომერციული მოძველება, მოსალოდნელი წარმადობა, სიმძლავრე და ფიზიკური მდგომარეობა, რაც დამოკიდებულია ოპერაციულ ფაქტორებზე. მიუხედავად იმისა, რომ ხელმძღვანელობა ცდილობს მაქსიმალურად ზუსტად შეაფასოს არამატერიალური აქტივების გამოსახული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების მოდელი, ის შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს რეალური შედეგებისგან, რამაც შესაძლოა მატერიალური გავლენა იქონიოს ფინანსურ ანგარიშგებებში წარმოდგენილ მონაცემებზე.

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებს შორის

კომპანიის ბიზნესის ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას კომპანია დებს გარიგებებს დაკავშირებულ მხარეებთან. IAS 39 მოითხოვს ფინანსური ინსტრუმენტების საწყის აღიარებას, მათ სამართლიან ღირებულებაზე დაყრდნობით. გადაწყვეტილება გამოიყენება იმის დასადგენად, გარიგება შეფასებულია საბაზრო თუ არასაბაზრო ფასებით, როდესაც არ არის აქტიური ბაზარი ამგვარი გარიგებისათვის. გადაწყვეტილების საფუძველი არის მსგავსი ტიპის გარიგებების ფასდადება არადაკავშირებულ მხარეებთან.

4. IASB-ს მიერ გამოცემული ახალი ან განახლებული სტანდარტები და განმარტებები

ახალი ან განახლებული სტანდარტები და განმარტებები რომლებიც ძალაშია 2019 წლის პირველი იანვრიდან.

ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ (გამოცემული 2014 წლის ივლისში) - სტანდარტი ჩაანაცვლებს ბასს 39 სტანდარტს (ასევე ჩაანაცვლებს ფასს 9 სტანდარტის ყველა წინა ვერსიას) 2018 წლის პირველ იანვარს ან შემდეგ დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. სტანდარტი მოიცავს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაციის, გაზომვის, გაუფასურების, ჰეჯირების აღრიცხვისა და აღიარების შეწყვეტის წესებს.

ფასს 9-ს მიხედვით ყველა აღიარებული ფინანსური აქტივის შემდგომი აღრიცხვა უნდა მოხდეს ამორტიზებული ან რეალური ღირებულებით (მოგებაზე ან ზარალზე ან სხვა საერთო შემოსავალზე) კლასიფიკაციის მიხედვით ბიზნესის მოდელის და კონტრაქტით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადების მახასიათებლების გათვალისწინებით.

ფინანსურ ვალდებულებებზე ფასს 9 სტანდარტი ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს იმ შემთხვევაში, სადაც გამოიყენება რეალური ღირებულების მეთოდი: ისეთი ფინანსური ვალდებულების რეალური ღირებულების ცვლილების აღიარება, რომელიც აღრიცხულია რეალური ღირებულებით ვალდებულების რისკების ცვლილებით გამოწვეული მოგებისა და ზარალის გათვალისწინებით, ხდება სხვა საერთო შემოსავალში (მოგებასა და ზარალში აღიარების ნაცვლად) გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ეს იწვევს წინააღმდეგობას აღრიცხვაში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურებისთვის ფასს 9 სტანდარტში შემოტანილია „მოსალოდნელი კრედიტის დანაკარგის“ მოდელი, რომელიც დაფუძნებულია კონტრაქტის საწყის ეტაპზე მოსალოდნელი ზარალის გათვალისწინების პრინციპზე. კრედიტის დანაკარგის აღიარებისთვის აუცილებელი აღარ იქნება გაუფასურების ობიექტური მიზეზის არსებობა.

ჰეჯირების აღრიცხვისთვის ფასს 9 სტანდარტში შემოტანილია არსებითი რევიზია, რისი წყალობითაც ფინანსური ანგარიშგებები უკეთ ასახავენ, თუ როგორ ტარდება რისკის მართვის აქტივობები ფინანსური და არაფინანსური რისკების ჰეჯირებისას.

ფასს 15, კლიენტებთან დადებული კონტრაქტებიდან შემოსავალი (გამოიცა 2014 წლის 28 მაისს და მოქმედებს პერიოდისთვის დაწყებული 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ)

ეს ახალი სტანდარტი გვთავაზობს მთავარ პრინციპს, რომ შემოსავალი აღიარებული უნდა იყოს მაშინ, როცა საქონელი ან მომსახურებები გადაეცემა კლიენტს, გარიგებაში ფაქტიური გაყიდვის ფასად. ნებისმიერი პაკეტით განსაზღვრული საქონელი ან მომსახურებები, რომლებიც განსხვავდება, ცალკე უნდა იყოს აღიარებული და საკონტრაქტო ფასის ნებისმიერი დისკონტი ზოგადად უნდა გადანაწილდეს ცალკე ელემენტებზე. როცა უზრუნველყოფა რაიმე მიზეზით იცვლება, მინიმალური თანხები აღიარებული უნდა იყოს, თუ მათ არ აქვთ შებრუნების მნიშვნელოვანი რისკი. კლიენტებთან კონტრაქტების უზრუნველყოფით გამოწვეული ხარჯები უნდა კაპიტალიზდებოდეს და ამორტიზებული იქნას პერიოდის განმავლობაში, როცა კონტრაქტის სარგებელი მოიხმარება. ეს ცვლილება არ არის მოსალოდნელი, რომ რაიმე გავლენას მოახდენს ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშებზე.

ფასს 16, ლიზინგი (გამოიცა 2016 წლის 13 იანვარს და მოქმედებს პერიოდისთვის დაწყებული 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ)

ახალ სტანდარტში წარმოდგენილია აღიარების, შეფასების, პრეზენტაციისა და ლიზინგების ასახვის პრინციპები. ყველა ლიზინგი იწვევს იმას, რომ მოიჯარე, იღებს აქტივის გამოყენების უფლებას ლიზინგის დასაწყისშივე, და თუ იჯარის გადახდა ხდება ხანგრძლივი დროის განმავლობაში, ასევე დაფინანსების მიღების შესაძლებლობას. შესაბამისად, ფასს 16 აფასებს იჯარების საოპერაციო ლიზინგად ან ფინანსურ ლიზინგად კლასიფიკაციას, როგორც ამას მოითხოვს ბასს 17 და ამის ნაცვლად, შემოაქვს ერთი მოიჯარის საბუღალტრო აღრიცხვის მოდელი. მოიჯარეებმა უნდა აღიარონ: (ა) აქტივები და ვალდებულებები 12 თვეზე მეტ ვადიანი ლიზინგებისთვის, თუ წარმოდგენილი აქტივი დაბალ ღირებულებიანი არ არის; და (ბ) იჯარით გაცემული აქტივის ცვეთა იჯარის ვალდებულებებზე პროცენტისგან ცალკე მოგება-შემოსავლის ანგარიშგებაში. ფასს 16-ს არსებითად გადააქვს მეიჯარის საბუღალტრო აღრიცხვის მოთხოვნები ბასს 17-ში. შესაბამისად, მეიჯარე აგრძელებს მისი იჯარების საოპერაციო ლიზინგებად ან ფინანსურ ლიზინგებად კლასიფიკაციას, და სხვადასხვაგვარად უდგება ამ ორი ტიპის ლიზინგს. ჯგუფი ამჟამად ახორციელებს მის ფინანსური ანგარიშგებებზე ზეგავლენის შეფასებას.

ფასიკ 22 “ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში და წინასწარი ანაზღაურება” (გამოცემულია 2016 წლის 8 დეკემბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ)

ინტერპრეტაცია ითვალისწინებს ოპერაციის თარიღის განსაზღვრის წესს უცხოურ ვალუტაში ოპერაციების შესახებ სტანდარტის გამოყენების დროს. ბასს 21. ინტერპრეტაცია გამოიყენება როდესაც საწარმო იხდის ან იღებს ანაზღაურებას წინასწარ უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული კონტრაქტებისთვის. ინტერპრეტაცია მიუთითებს, რომ ოპერაციის თარიღი არის დღე, რომელზეც საწარმო თავდაპირველად აღიარებს არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას, რომელიც წარმოიქმნება წინასწარი ანაზღაურების გადახდის ან მიღების შედეგად. რამდენიმე წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, ინტერპრეტაცია მოითხოვს საწარმომ განსაზღვროს ოპერაციის თარიღი წინასწარი ანაზღაურების თითოეულ გადახდასთან ან მიღებასთან დაკავშირებით. ინტერპრეტაცია მოითხოვს საწარმომ განსაზღვროს ოპერაციის თარიღი წინასწარი ანაზღაურების თითოეული გადახდისთვის ან მიღებისთვის. არანაირი არსებითი გავლენა არ არის მოსალოდნელი ჯგუფზე ახალი სტანდარტის შემოღების შედეგად.

ფასიკ 23 “გაურკვევლობები მოგების გადასახადით დაბეგვრის შესახებ” (გამოცემულია წლიური პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ)

ბასს 12 მიუთითებს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის აღრიცხვის წესს, მაგრამ არ მიუთითებს გაურკვევლობების შედეგების ასახვის წესს. ინტერპრეტაცია განსაზღვრავს აღიარების და შეფასების მოთხოვნების წესს ბასს 12-ში, გაურკვევლობის შემთხვევაში მოგების გადასახადით დაბეგვრის შესახებ. საწარმომ უნდა განსაზღვროს განიხილოს თუ არა თითოეული გაურკვეველი საგადასახადო რეჟიმი ცალკე თუ სხვა ერთ ან მეტ გაურკვეველ საგადასახადო რეჟიმებთან ერთად, რომელი მიდგომის საფუძველზე უკეთ განსაზღვრავს გაურკვევლობის გადაწყვეტის საკითხს. საწარმომ უნდა დაუშვას, რომ საგადასახადო ორგანო შეამოწმებს იმ თანხებს, რომლის შემოწმების უფლებაც გააჩნია და სრული ინფორმაცია აქვს ასეთი შემოწმებების განხორციელების დროს. თუ საწარმოს დასკვნით არ არის შესაძლებელი რომ საგადასახადო ორგანომ მიიღოს გაურკვეველი საგადასახადო რეჟიმი, გაურკვევლობის ეფექტი უნდა აისახოს დაკავშირებული დაბეგვრადი მოგების ან ზარალის, საგადასახადო ბაზების, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალის, გამოუყენებელი საგადასახადო კრედიტების ან საგადასახადო განაკვეთების განსაზღვრაში, სარწმუნო თანხის ან მოსალოდნელი ღირებულების გამოყენებით, რომელი მეთოდის საფუძველზეც საწარმო უკეთ განსაზღვრავს გაურკვევლობის გადაწყვეტის საკითხს. საწარმო ასახავს ცვლილების შედეგს ფაქტობრივად და გარემოებების მიხედვით ან ახალი ინფორმაციის შედეგს, რომელიც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციით მოთხოვნილ შეფასებებზე, წინასწარი აღრიცხვის ცვლილების სახით. ცვლილებების

მაგალითები ფაქტობრივად და გარემოებებში ან ახალი ინფორმაცია, რომელმაც შესაძლოა გამოიწვიოს ხელმეორედ შეფასება, მოიცავს და არა მხოლოდ შემოწმებებს ან ქმედებებს საგადასახადო ორგანოს მიერ, ცვლილებებს წესებში, რომელიც დადგენილია საგადასახადო ორგანოს მიერ ან გამოიწვიოს საგადასახადო ორგანოს საგადასახადო რეჟიმის შემოწმების ან განმეორებით შემოწმების უფლების ამოწურვა. საგადასახადო რეჟიმთან დაკავშირებით საგადასახადო ორგანოს შეთანხმების არარსებობა ან უთანხმოება არ მოიცავს ცვლილებას ფაქტობრივად და გარემოებებში ან ახალ ინფორმაციას, რომელიც გავლენას ახდენს ინტერპრეტაციით მოთხოვნილ შეფასებებზე. ჯგუფი ამჟამად აფასებს ინტერპრეტაციის ზემოქმედებას ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

5. ძირითადი საშუალებები

	ნაგავსაყრელი	შენიშნა ნაგებობა	დაუმთავრ. შენიშნა	მძიმე ტექნიკა	სატრ. საშუალო.	სხვა	სულ
ღირებულება 31.12.2017	5,141,895	9,781,990	871,085	7,344,233	1,553,312	730,298	25,422,813
დაგროვილი ცვეთა 31.12.2017	(600,985)	(998,008)	-	(2,708,585)	(903,439)	(316,512)	(5,527,528)
საბალანსო ღირებულება 31.12.2017	4,540,909	8,783,982	871,085	4,635,649	649,874	413,787	19,895,284
დამატება	469,538	216,650	1,164,032	728,315	-	4,958,718	7,537,252
კაპიტალიზაცია	28,276	-	-	-	-	-	28,276
ჩამოწერა	-	-	(1,442,517)	(1,200)	-	(4,703,640)	(6,147,357)
ცვეთა	(154,257)	(440,328)	-	(755,657)	(243,653)	(60,653)	(1,654,548)
გასული აქტივის ცვეთა	-	-	-	-	-	9,365	9,365
ღირებულება 31.12.2018	5,639,708	9,998,640	592,600	8,071,348	1,553,312	985,376	26,840,984
დაგროვილი ცვეთა 31.12.2018	(755,242)	(1,438,337)	-	(3,464,241)	(1,147,092)	(367,799)	(7,172,711)
საბალანსო ღირებულება 31.12.2018	4,884,466	8,560,303	592,600	4,607,107	406,220	617,577	19,668,273
დამატება	103,849	112,663	1,788,718	463,743	588,000	43,558	3,100,531
კაპიტალიზაცია	-	-	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(1,788,718)	(196,000)	-	(404,150)	(2,388,868)
ცვეთა	(154,257)	(423,946)	-	(549,578)	(312,523)	(52,030)	(1,338,077)
გასული აქტივის ცვეთა	-	-	-	-	-	-	-
ღირებულება 31.12.2019	5,743,557	10,111,303	592,600	8,339,091	2,141,312	624,784	27,552,647
დაგროვილი ცვეთა 31.12.2019	(909,499)	(1,862,283)	-	(4,013,819)	(1,459,615)	(419,829)	(8,665,045)
საბალანსო ღირებულება 31.12.2019	4,834,058	8,249,020	592,600	4,325,272	681,697	204,955	18,887,602

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება მოიცავს მიწის ნაკვეთებს, რომელიც განლაგებულია სხვადასხვა ადგილებში საქართველოს მასშტაბით და გამოყენებულია მყარი ნარჩენების პოლიგონად. ყველა აღნიშნული მიწა მიღებულია დამფუძნებლის მიერ კაპიტალში შენატანის სახით.

ნაგავსაყრელები კაპიტალში შეტანის მომენტისას შეფასებულ იქნა შპს „ბიზნეს აუდიტის“ დამოუკიდებელი პროფესიონალი შემფასებლების მიერ. შეფასება გაკეთდა შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით, აქტივების „ნორმატიული ფასის“ დადგენის მიზნით, რაც გულისხმობს, რომ ნაგავსაყრელების ღირებულება განსაზღვრულია იმ ნორმატიული ფასების მიხედვით, რომელიც დგინდება ადგილობრივი მუნიციპალიტეტების მიერ.

კომპანიას არ ქონდა გაკეთებული მისი კუთვნილი აქტივების შეფასება მათი სამართლიანი ღირებულების დადგენის მიზნით, თუმცა გასათვალისწინებელია ის გარემოება, რომ კომპანიის

ბალანსზე აღრიცხული აქტივების უდიდეს ნაწილს უძრავი ქონება წარმოადგენს და მისი ღირებულება არ იცვლება მკვეთრად დროთა განმავლობაში.

ნაგავსაყრელების გაუფასურება

ნაგავსაყრელის გადაცემის მომენტისათვის მიწების ღირებულება შეფასებული იყო ნორმატიული ფასის მიხედვით, რომელსაც განსაზღვრავს ადგილობრივი მუნიციპალიტეტები. აღნიშნული ნორმატიული ფასი განსაზღვრულია ადგილობრივი მუნიციპალიტეტების მიერ ნორმალურ მდგომარეობაში მყოფი მიწისათვის. თუმცა, მიწის ნაკვეთები რომელსაც კომპანია ფლობს წარმოადგენს ძველ ნაგავსაყრელებს (გარდა რუსთავის ნაგავსაყრელისა) რომლებიც მოიცავს როგორც საყოფაცხოვრებო ნარჩენებს, ასევე სამშენებლო და სხვა სახის ნარჩენებს, მიმდინარეობს ნარჩენების დამატება რაც აუარესებს მიწის მდგომარეობას, შესაბამისად აუფასურებს მის ღირებულებას.

აგრეთვე ნაგავსაყრელების უმრავლესობის გამოყენება უკვე შეჩერებულია და კომპანია გეგმავს რომ დახუროს ყველა ნაგავსაყრელი 2025 წლამდე პერიოდში და გააკეთოს დიდი რეგიონული ნაგავსაყრელები ახალ მიწებზე. აქედან გამომდინარე კომპანიისათვის მათი გამოყენებითი ღირებულება არის დაბალი. აღნიშნულ მოსაზრებაზე დაყრდნობით აღნიშნული ნაგავსაყრელების ღირებულება გაუფასურდა და გაუფასურებით მიღებული ზარალი ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის აღიარდა სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში.

გაუფასურების ანალიზისათვის არ არსებობს ბაზარზე არსებული მდგომარეობის მიხედვით მტკიცება ნაგავსაყრელის რეალური ღირებულების განსაზღვრისათვის, რადგან აღნიშნული სახის აქტივებით ვაჭრობა არ ხდება საქართველოში და პირდაპირი გაყიდვების შედარების მეთოდი გამოუსადაგერია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისათვის. დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდი აგრეთვე ვერ გამოიყენება (1) არ გვაქვს ინფორმაცია ნაგავსაყრელების გამოყენებით მოსალოდნელი შემოსავლების რაოდენობის შესახებ (კომპანია მომსახურებას ამ ეტაპზე მუნიციპალიტეტებისათვის აწარმოებს უფასოდ და საფასო პოლიტიკა შეფასების მომენტშია) და (2) ნაგავსაყრელების გარკვეული ნაწილის გამოყენება შეჩერებულია და შესაბამისად მისგან შემოსავალს კომპანია ვერ მიიღებს. ამდენად, სამართლიანი ღირებულების დადგენა მოხდა უხეშად - ერთი ჰექტრის ღირებულება განისაზღვრა 1,000 ლარით.

ჩვენ არ გავაკეთეთ გაუფასურების შესწორება ახალ ნაგავსაყრელზე, რომლებზეც კომპანიისათვის მათ გადმოცემამდე არ იყო განთავსებული ნარჩენები, რადგან მივიჩნიეთ, რომ ახალი მიწის გაყიდვა ბაზარზე შესაძლებელია და ამდენად მისი საბაზრო ღირებულების განსაზღვრა შესაძლებელია. ჩვენ ვთვლით, რომ ასეთი მიწების საბალანსო ღირებულება ახლოსაა სამართლიან ღირებულებასთან.

6. სხვა გრძელვადიანი აქტივები

გრძელვადიანი აქტივები	31-დეკ-2019	31-დეკ-2018
მომწოდებლებზე გადახდილი ავანსები	9,939,488	11,493,920
სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნები	1,674,955	2,027,384
სულ გრძელვადიანი აქტივები	11,614,443	13,521,304

სხვა გრძელვადიანი აქტივების ძირითად ნაწილს ნაგავსაყრელების პროექტების შესასრულებლად გადახდილი ავანსები წარმოადგენს. აქვე შედის საკონსულტაციო მომსახურებისათვის გადახდილი ავანსებიც.

7. სასაქონლო მატერიალური მარაგები

მარაგები	31-დეკ-2019	31-დეკ-2018
ნედლეული მასალა	1,035,355	346,399
საწვავ-საცხები მასალები	29,077	91,122
სათადარიგო ნაწილები	797	12,191
სხვა	9,976	7,624
სულ მარაგები	1,075,205	457,336

საქმიანობიდან გამომდინარე, კომპანიას არ აქვს გასაყიდად გამიზნული რაიმე მარაგები. კომპანიის ბალანსში აღიარებული მარაგები ძირითადად მოიცავს სამშენებლო მასალებსა და სხვა მსგავს მარაგებს, რომლებიც საჭიროა კომპანიის მიერ აუცილებელი მომსახურებების განსახორციელებლად. მარაგების აღრიცხვა ხდება თვითღირებულების მეთოდით. რომელიც გულისხმობს შესყიდვის ფასს და დანახარჯებს, რომელიც გაწეულია მის სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. თვითღირებულების განსაზღვრისათვის გამოიყენება საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდი.

8. ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები	31-დეკ-2019	31-დეკ-2018
ლარები ადგილობრივ საბანკო ანგარიშებზე	2,896,016	3,528,486
სულ ფული და ფულის ექვივალენტები	2,896,016	3,528,486

ფულის ნაშთი საბანკო ანგარიშებზე შესაძლოა კლასიფიცირებული იყოს, როგორც არასარისკო, იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ ბანკები, სადაც კომპანიას მიმდინარე ანგარიშები აქვს, არის სანდო და საყოველთაოდ ცნობილი საკრედიტო დაწესებულებები.

9. გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები

სესხები	31-დეკ-2019	31-დეკ-2018
გრძელვადიანი სესხი	4,721,423	9,818,004
სულ სესხები	4,721,423	9,818,004

ქვემოთ მოცემულია გრძელვადიანი სესხების დეტალური ცხრილი მიმდები ერთეულების მიხედვით:

გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები	31-დეკ-2019	31-დეკ-2018
KfW Entwicklungsbank - იმერეთი	1,587,350	7,658,606
KfW Entwicklungsbank - კახეთი-სამეგრელო	477,464	-
EBRD - რუსთავი	1,674,955	2,027,384
EBRD - ქვემო ქართლი	981,650	132,014
სულ გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები	4,721,423	9,818,004

გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები ოთხი სესხის გან შედგება:

- EBRD-ის სესხი გამოყოფილი რუსთავის ნაგავსაყრელის კეთილმოწყობისათვის.
- KfW-ს სესხი „ქუთაისის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტის“ ფარგლებში.
- EBRD-ის სესხი გამოყოფილი ქვემო ქართლის ნარჩენების მართვის პროექტის ფარგლებში
- KfW-ს სესხი მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა II-ის (კახეთი და სამეგრელო-ზემო სვანეთი) ფარგლებში

10. ნაგავსაყრელის დახურვისა და დახურვის შემდგომი დანახარჯების ანარიცხები

კომპანია ნაგავსაყრელების საბოლოო დახურვისა და დახურვის შემდგომი ვალდებულებების სავარაუდო ღირებულებას ადგენს საოპერაციო სამსახურის თანამშრომლების, ინჟინრებისა და ბუღალტრების მიერ მიწოდებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით. შეფასებები ეფუძნება მენეჯმენტის ინტერპრეტაციებს მიმდინარე მოთხოვნებსა და მარეგულირებელ ცვლილებებზე და უახლოვდება რეალურ ღირებულებას. კომპანიას აქვს გეგმა ძველი ნაგავსაყრელების დახურვის განრიგთან დაკავშირებით. ნაგავსაყრელის დახურვის ფაქტიური დრო შესაძლოა განსხვავდებოდეს ამ ფინანსური ანგარიშგების შედგენისას გაკეთებულ გაანგარიშებაში გამოყენებული მონაცემებისგან. დღევანდელი დახურვის ხარჯის მომავალი ღირებულების განსაზღვრის მიზნებისთვის ფინანსურ ანგარიშგებაში მენეჯმენტმა წარმოადგინა ძველი ნაგავსაყრელების დახურვის დანახარჯები და მათი დახურვის ვადები. გაანგარიშებებში გამოყენებულია 11%-იანი განაკვეთი ნაგავსაყრელების დახურვის დანახარჯების მომავალი გადახდების მიმდინარე ღირებულების დასადგენად. მენეჯმენტი ვარაუდობს, რომ საშუალოდ ნაგავსაყრელების ტერიტორიის 80% უნდა დაიფაროს საბოლოო ფენით, რადგან ნაგავსაყრელების ტერიტორიის 20% გამოიყენება მომსახურების მიზნებისათვის (კადრების შენობა, ავტოფარეხი, გზა ა.შ)

ნაგავსაყრელებს დახურვის შემდგომაც ესაჭიროება მონიტორინგი. დახურვის შემდგომი დანახარჯები გამოანგარიშებულია თითოეული ნაგავსაყრელისათვის ინდივიდუალურად, სავარაუდოდ 30 წლის განმავლობაში, ესაა პერიოდი დაახლოებით რამდენიცაა საჭირო ნაგავსაყრელის დახურვის შემდეგ მონიტორინგის განსახორციელებლად და განსაზღვრულია კომპანიის ტექნიკური დეპარტამენტის და კონსულტანტების მიერ. აღნიშნული დანახარჯების მიმდინარე ღირებულების გამოსაანგარიშებლად აღებული იქნა 11% დისკონტირების განაკვეთი.

2017 წელს მოხდა კომპანიის საადრიცხო პოლიტიკის ცვლილება ნაგავსაყრელის დახურვის შემდგომი ანარიცხების წარმოდგენის კუთხით. იმის გამო რომ ნაგავსაყრელების დახურვის და მათი შემდგომი მომსახურების პროცედურა იკავებს ძალიან დიდ პერიოდს, დისკონტირების შედეგად მიღებული და შემდგომში ფორმულით გამოთვლილი ხარჯების სანდოობა დაბალია, ამიტომ მოხდება ანარიცხების ყოველწლიური გადახედვა. კომპანიის მენეჯმენტის გადაწყვეტილებით სხვაობა საწყის ანარიცხებსა და მიმდინარე შეფასებას შორის აღირიცხება როგორც რეზერვი კომპანიის ბალანსის კაპიტალის მუხლში.

ნაგავსაყრელის დახურვისა და დახურვის შემდგომი ანარიცხები მოიცავს:

ნაგავსაყრელების დახურვის დანახარჯების ანარიცხები	31-Dec-2019	31-Dec-2018
საბალანსო ღირებულება პერიოდის დასაწყისში	17,009,625	17,158,152
გაწეული დანახარჯები	-	(148,527)
ბალანსი პერიოდის ბოლოს	17,009,625	17,009,625

2019 წელს ნაგავსაყრელების დახურვა არ მომხდარა.

11. კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი განსაზღვრულია კომპანიის დამფუძნებლის მიერ (სახელმწიფო, წარმოდგენილი რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროთი) და ფორმირებულია როგორც ფულადი სახის ასევე არაფულადი აქტივის სახით შენატანით. 2019 წლის 26 ივნისს კომპანიამ შეამცირა კაპიტალი 464,031 ლარით ხოლო 2019 წლის 17 ივლისს 55,186 ლარით. სულ კომპანიის კაპიტალი 2019 წელს შემცირდა 519,217 ლარით. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საწესდებო კაპიტალი შეადგენს 78,327,949 ლარს (2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 78,743,317).

სხვა რეზერვები და დაფინანსებაში 2019 წელს ცვლილება არის 3,890,633 ლარის ოდენობით.

12. სხვა შემოსავალი

შემოსავლები	2019	2018
შემოსავალი სუბსიდიებისგან	17,411,873	-
შემოსავალი დაფინანსებისგან	6,170,772	
სხვა შემოსავალი	90,266	393,562
სულ შემოსავალი	23,672,911	393,562

საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში კომპანია მომსახურებას უწევს ადგილობრივ მუნიციპალიტეტებს უსასყიდლოდ და დაფინანსებას იღებს დამფუძნებლისგან, სახელმწიფოსგან, კაპიტალის შევსება ხდებოდა ფულადი და არაფულადი შენატანის სახით ამავედროულად კომპანია ემსახურება კერძო პირებსა და კომპანიებსაც. 2018 წელს კერძო კომპანიებისგან მიღებული შემოსავალი წინა წელთან შედარებით მნიშვნელოვნად გაიზარდა. კომპანიამ კერძო ბიზნესის მომსახურების გაწევა 2014 წლიდან დაიწყო, თუმცა აღნიშნული შემოსავლის ოდენობა არასაკმარისია და მომავალი პერიოდებისათვის არ არის მოსალოდნელი რომ შემოსავალი გაიზარდება იმდენად, რომ იგი იყოს საკმარისი კომპანიის მიმდინარე ხარჯების დასაფარად.

რაც შეეხება არასაოპერაციო შემოსავლებს მათ უდიდეს ნაწილს საბანკო დეპოზიტებზე დარიცხული პროცენტები წარმოადგენს.

შემოსავალი დაფინანსებისგან შეადგენს 2 არარეზიდენტი კომპანიის მიერ გაწეული მომსახურებისათვის მიღებულ დაფინანსებას. კერძოდ, PEM-ის და Infrastruktur & Umwelt-ის მიერ გაწეული მომსახურებისათვის.

13. ხარჯები

საოპერაციო ხარჯები

კომპანიის ხარჯები პირობითად ორ ძირითად ნაწილად შეიძლება გაიყოს. საოპერაციო ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არიან დაკავშირებული ნაგავსახურელების მომსახურებასთან და მათზე გამოყენებული ტექნიკის მოვლა პატრონობასთან და საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები. საოპერაციო ხარჯები მოყვანილია ცხრილში:

ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯების მნიშვნელოვან ნაწილს შეადგენს ხელფასის და ამორტიზაციის ხარჯები.

გასათვალისწინებელია ის გარემოება რომ, 2018 წლის განმავლობაში კომპანიას ჰქონდა სასესხო ვალდებულებები ამგვარად მისი ფინანსური ხარჯები შედგება როგორც ბანკის საკომისიოსაგან ასევე საპროცენტო ხარჯებისაგან.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და კომპანიას შორის გაფორმდა ქვე-სასესხო ხელშეკრულება და ხელი მოეწერა 2014 წლის ივნისში რის თანახმადაც კომპანია მიიღებს 20 მლნ ევროს სესხს ქუთაისის მყარი ნარჩენების პროექტთან დაკავშირებით. სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთია 1,9%.

2015 წლის ნოემბერში ხელი მოეწერა ქვე-სასესხო ხელშეკრულებას საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და კომპანიას შორის რომლის თანახმადაც კომპანია მიიღებს სესხს 4.3 მილიონი ევროს ოდენობით ქვემო ქართლის მყარი ნარჩენების პროექტთან დაკავშირებით.

ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები მოყვანილია ქვემოთ მდებარე ცხრილში.

ძირითადი და ადმინისტრაციული ხარჯი	2019	2018
სახელფასო ხარჯი	4,330,122	3,857,195
ნაგავსახურელის მოვლისა და ნარჩენების გადამუშავების ხარჯი	1,473,795	1,339,513
ცვეთა და ამორტიზაცია	1,647,596	1,668,273
დიზაინისა და საკონსულტაციო ხარჯი	218,866	106,714
მანქანა დანადგარების შეკეთების ხარჯი	1,522,370	1,224,752
საიჯარო ხარჯი	256,641	230,572
საწვავი საცხებ-საპოხი მასალები	69,562	88,500
მივლინების ხარჯი	25,572	25,290
ფორმებისა და აღჭურვილობის ხარჯი	54,092	35,800
კომუნალური და საკომუნიკაციო ხარჯი	152,847	126,155
მარკეტინგის ხარჯი	20,674	19,040
წარმომადგენლობითი ხარჯი	5,061	348
ქონების გადასახადის ხარჯი	532,573	541,795
საბანკო ხარჯი	3,140	5,348
სხვა	8,443	7,972
სულ ძირითადი და ადმინისტრაციული ხარჯი	10,321,354	9,277,267

14. სხვა ხარჯი

სხვა ხარჯი	2019	2018
მომსახურების ხარჯი	6,170,772	-
სხვა ხარჯი	205,594	82,873
სულ სხვა ხარჯი	6,376,366	82,873

მომსახურების ხარჯი შედგება 2 არარეზიდენტი კომპანიის მიერ გაწეული მომსახურების ხარჯისგან კერძოდ, PEM-ის და Infrastruktur & Umwelt-ის მიერ. PEM-ის ხელშეკრულება გაფორმდა 2015 წლის 21 აპრილს, ქუთაისის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტის ფარგლებში. საკონსულტაციო მომსახურება ფინანსდება 2013 წლის 13 დეკემბერს გაფორმებული საგრანტო ხელშეკრულების საფუძველზე. გრანტის მთლიანი მოცულობა შეადგენდა 2,000,000.00 ევროს. ხელშეკრულების თავდაპირველი ღირებულება შეადგენდა 1,732,100.00 ევროს. 2018 წელს გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე კონტრაქტის ღირებულება გაიზარდა 267,900,00 ევროთი და შეადგენდა 2,000,000.00 ევროს. მიღება-ჩაბარების აქტები 2019 წლის მდგომარეობით სტრუქტურირებული არ არის.

საკონსულტაციო მომსახურება მოიცავდა შემდეგი აქტივობების განხორციელებას:

- ორგანიზაციული განვითარებისა და ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა
- საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის ფინანსური მენეჯმენტის ხელშეწყობა
- ტექნიკური მართვისა და პროცესების ტრენინგი
- საზოგადოებასთან ურთიერთობების საქმიანობების ხელშეწყობა
- შესაბამის საკითხებში ცნობიერების ამაღლება
- ნარჩენების ინვენტარიზაციის განხორციელება ეროვნულ დონეზე

2019 წელს გრანტის მოცულობა გაიზარდა 1,600,000,00 ევროს ოდენობით და მთლიანობაში შეადგინა 3,600,000.00 ევრო. შესაბამისად გაფორმდა კონტრაქტის დამატება.

დამატებითი თანხით ფინანსდება 7 სამუშაო პაკეტი:

- ორგანიზაციული განვითარება და ოპერაციული მენეჯმენტი,
- ფინანსური მენეჯმენტი,
- მუნიციპალური ნარჩენების მართვის დაგეგმარება
- PR & PA მხარდაჭერა,
- IT მხარდაჭერა
- რეგიონული სამუშაო ჯგუფები & კონფერენციები
- ლოჯისტიკა და სამომხმარებლო მართვა მთიან რეგიონებში.

რაც შეეხება Infrastruktur & Umwelt-ის მომსახურებას, ხელშეკრულება გაფორმდა 2015 წლის 6 ივლისს, საქართველოს შერჩეულ რეგიონებში (კახეთი და სამეგრელო-ზემო სვანეთი) მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროგრამის ფარგლებში. საკონსულტაციო მომსახურება ფინანსდებოდა გერმანიის მთავრობის მიერ გამოყოფილი გრანტის ფარგლებში. გრანტის მთლიანი მოცულობა შეადგენდა 800,000.00 ევროს. ხელშეკრულების ღირებულება შეადგენდა 756,565.00 ევროს. საკონსულტაციო მომსახურება მოიცავდა კახეთისა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონებში ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის განხორციელებას. მიღება-ჩაბარების აქტები 2019 წლის მდგომარეობით სტრუქტურირებული არ არის.

15. საპროცენტო ხარჯი

საპროცენტო ხარჯი	2019	2018
გრძელვადიანი სესხის საპროცენტო ხარჯი	604,350	1,300,806
სულ საპროცენტო ხარჯი	604,350	1,300,806

გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები ოთხი სესხის გან შედგება:

- EBRD-ის სესხი გამოყოფილი რუსთავის ნაგავსაყრელის კეთილმოწყობისათვის.
- KfW-ს სესხი „ქუთაისის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტის“ ფარგლებში.
- EBRD-ის სესხი გამოყოფილი ქვემო ქართლის ნარჩენების მართვის პროექტის ფარგლებში
- KfW-ს სესხი მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა II-ის (კახეთი და სამეგრელო-ზემო სვანეთი) ფარგლებში

ქვემოთ მოცემულია გრძელვადიანი სესხების დეტალური ცხრილი მიმდები ერთეულების მიხედვით:

გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები	31-დეკ-2019	31-დეკ-2018
KfW Entwicklungsbank - იმერეთი	1,587,350	7,658,606
KfW Entwicklungsbank - კახეთი-სამეგრელო	477,464	-
EBRD - რუსთავი	1,674,955	2,027,384
EBRD - ქვემო ქართლი	981,650	132,014
სულ გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებები	4,721,423	9,818,004

16. გაუთვალისწინებელი ხარჯები, ვალდებულებები და ოპერაციული რისკები

გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობაში არის არაერთმნიშვნელოვანი დებულებები, რომლებიც ტოვებს მათი სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტირების შესაძლებლობას და ამავე დროს, ეს კანონმდებლობა ხშირი ცვლილებების საგანია. აღნიშნული კანონმდებლობის მოთხოვნების მენეჯმენტის მიერ მიღებული ინტერპრეტაცია შეიძლება ეჭვქვეშ დადგეს ან არასწორად იქნას მიჩნეული შესაბამისი მარეგულირებელი ორგანოების მიერ. დასაშვებია, რომ საგადასახადო ორგანოები უფრო ხისტად დაიცავენ კანონმდებლობის მოთხოვნების საკუთარ ინტერპრეტაციას. შედეგად, შესაძლოა დარიცხულ იქნას მნიშვნელოვანი დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და პროცენტები. თუმცა, ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მათ მიერ გამოყენებული საგადასახადო ინტერპრეტაციები გონივრული, სამართლიანი და სწორია და კომპანია არ დგას დამატებითი გადასახადებისა თუ ჯარიმების დარიცხვის რისკის წინაშე.

გარემოსდაცვითი საკითხები

საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია რეგულირდება სამართლებრივი მოთხოვნებით, რომლებიც გვხვდება სხვადასხვა კანონებსა და საკანონმდებლო აქტებში. საკანონმდებლო აქტების უმრავლესობა წინააღმდეგობაში მოდის არსებულ რეალობასთან. გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის მომავალმა განვითარებამ შესაძლოა გამოიწვევს კომპანიის საქმიანობის უფრო მკაცრი რეგულირება და საჭირო გახდეს მეტი ინვესტიციის ჩადება გარემოს დაცვის ტექნოლოგიებში. ის ნაგავსაყრელები, რომლებსაც ფლობს კომპანია, შორსაა დამაკმაყოფილებელი მდგომარეობისგან და უფრო მკაცრი კანონმდებლობა სავარაუდოდ, გამოიწვევს მნიშვნელოვან ჯარიმებს ადგილობრივ გარემოზე ზემოქმედებისთვის. თუმცა, ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ამ მხრივ არსებითი ჯარიმები არ არის მოსალოდნელი.

ვალდებულებები

როგორც ზემოთ უკვე აღვნიშნეთ, კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც უკავშირდება საბოლოო დახურვისა და დახურვის შემდგომ დანახარჯებს. კომპანიამ შექმნა ანარიცხები ამ ხარჯებთან დაკავშირებით, მაგრამ მენეჯმენტს შეეძლო შეეცვალა ეს ანარიცხები. მარეგულირებელი ცვლილებები, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ შემდგომ წლებში სწრაფად განვითარდება საქართველოში, დააჩქარებს ან გაზრდის ზემოაღნიშნულ ხარჯებს და კომპანიის ხარჯი ამჟამინდელ ანარიცხებთან შედარებით არსებითად მეტი იქნება.

17. ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიის რისკის მენეჯმენტის ფუნქციები იწარმოება, ფინანსური, საოპერაციო და იურიდიული რისკების მიხედვით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (მათ შორის სავალუტო რისკს, საპროცენტო რისკს და სხვა საფასურთან დაკავშირებულ რისკებს), ასევე საკრედიტო რისკებს და ლიკვიდურობასთან დაკავშირებულ რისკებს. ფინანსური რისკის მართვის პირველადი ამოცანაა ჩამოაყალიბოს მისაღები რისკის ლიმიტები და შემდეგ უზრუნველყოს არსებული რისკების ამ ლიმიტების ფარგლებში დარჩენა. საოპერაციო და იურიდიული რისკ მენეჯმენტის ფუნქციები შედგენილია იმაზე გათვლით რომ მოხდეს შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების სწორი წარმოება, რათა აცილებული იქნას თავიდან საოპერაციო და იურიდიული რისკები

საბაზრო რისკი

კომპანია ექვემდებარება საბაზრო რისკებს, საბაზრო რისკები ჩნდება არა სამუშაო მდგომარეობაში ა) უცხოურ ვალუტებთან მიმართებაში ბ) საპროცენტო აქტივების და ვალდებულებები მიმართებაში გ) ფასიან ქაღალდებთან მიმართებაში, ყველა მათგანი დაუცველია ზოგადი და სპეციფიური საბაზრო ცვალებადობის მიმართ. მენეჯმენტი აწესებს მათთვის მისაღები რისკის შეფასების ლიმიტებს, რისკის მონიტორინგი ხდება ყოველდღიურად, თუმცა ეს მიდგომა ხელს ვერ შეუშლის დანაკარგების მიღებას როდესაც ბაზარზე მნიშვნელოვანი ცვალებადობის დროს რისკი ამ განსაზღვრულ საზღვრებს გასცდება.

მგრძნობიარობა ქვემოთ დასახელებულ საბაზრო რისკების გავლენაზე გამოყოფილია მხოლოდ ერთი ფაქტორის ცვლილებაზე გათვლით, როდესაც სხვა ფაქტორები რჩება მუდმივი. პრაქტიკაში კი მოვლენების ასეთი განვითარება ნაკლებად მოსალოდნელია ცვლილებები ზოგიერთ კოეფიციენტში კორელაციაშია ერთმანეთთან, მაგალითად ცვლილებები საპროცენტო განაკვეთში შესაძლებელია კორელაციაში იყოს სავალუტო კურსის ცვლილებებთან

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი რომ ცვლილებები სავალუტო კურსებში უარყოფითად შეიძლება აისახოს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. კომპანიას აქვს გარკვეული ტრანზაქციები უცხოურ ვალუტაში. კომპანია არ იყენებს დერივატივებს სავალუტო რისკის სამართავად, ამავდროულად კომპანიის მენეჯმენტი ცდილობს რისკების შემცირებას უცხოურ ვალუტაში არსებული ფულადი აქტივების და ვალდებულებების კომპანიის დონეზე მართვით.

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“

ფინანსური უწყისები და შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებზე 2019 წლის 31 დეკემბერი

31.12.2019	GEL	USD	GBP	EUR	სულ
გრძელვადიანი აქტივები (გადახდილი ავანსები)	1,674,955	-	-	9,939,488	11,614,443
სავაჭრო მოთხოვნები	298,786	-	-	-	298,786
ფული და ფულის ექვივალენტები	2,896,016	-	-	-	2,896,016
სულ	4,869,757	-	-	9,939,488	14,809,245

ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებები	280,202	-	-	-	280,202
მიღებული სესხები	-	4,721,423	-	-	4,721,423
სულ ვალდებულებები	280,202	4,721,423	-	-	5,001,625
სავალუტო პოზიცია	4,589,555	(4,721,423)	-	9,939,488	9,807,620

31.12.2018	GEL	USD	GBP	EUR	Total
გრძელვადიანი აქტივები (გადახდილი ავანსები)	2,027,384	-	-	11,493,919	13,521,304
სავაჭრო მოთხოვნები	206,526	-	-	-	206,526
ფული და ფულის ექვივალენტები	3,528,486	-	-	-	3,528,486
სულ	5,762,396	-	-	11,493,919	17,256,316

ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებები	523,162	-	-	-	523,162
მიღებული სესხები	-	9,818,004	-	-	9,818,004
სულ ვალდებულებები	523,162	9,818,004	-	-	10,341,166
სავალუტო პოზიცია	(5,239,234)	9,818,004	-	(11,493,919)	(6,915,150)

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ კომპანია ვერ შეძლებს მის მიერ აღებული ფინანსური ვალდებულების, გასტუმრებას. კომპანიის აქვს ყოველდღიური მოთხოვნები მის ფულად რესურსებზე. მენეჯმენტი აკონტროლებს კომპანიის ფულადი ნაკადების უწყისის ყოველთვიურ ბიუჯეტს და ახდენს მის პროგნოზირებას.

კომპანიის ლიკვიდურობის პორტფელი მოიცავს ფულს და ფულის ექვივალენტებს მენეჯმენტი ადგენს ფულის და საბანკო დეპოზიტების დაახლოებით ლიკვიდურობის პორტფელს გარდა შეზღუდული თანხებისა რომელთა გამოყენებაც შეიძლება ერთი დღის მანძილზე რათა მოხდეს წინასწარ განუსაზღვრელი ლიკვიდურობის მოთხოვნების დაკმაყოფილება.

31.12.2019	1 წლამდე	1 წელზე მეტი	სულ
გრძელვადიანი აქტივები (გადახდილი ავანსები)	-	11,614,443	11,614,443
სავაჭრო მოთხოვნები	298,786	-	298,786
ფული და ფულის ექვივალენტები	2,896,016	-	2,896,016
სულ აქტივები	3,194,802	11,614,443	14,809,245

ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებები	280,202	-	280,202
მიღებული სესხები	-	4,721,423	4,721,423
სულ ვალდებულებები	280,202	4,721,423	5,001,625

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“

ფინანსური უწყისები და შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებებზე 2019 წლის 31 დეკემბერი

სავალუტო პოზიცია	2,914,600	6,893,020	9,807,620
31.12.2018	1 წლამდე	1 წელზე მეტი	სულ
გრძელვადიანი აქტივები (გადახდილი ავანსები)	-	13,521,304	13,521,304
სავაჭრო მოთხოვნები	298,786	-	298,786
ფული და ფულის ექვივალენტები	2,896,016	-	2,896,016
სულ აქტივები	3,194,802	13,521,304	16,716,106
ვალდებულებები			
სავაჭრო ვალდებულებები	523,162	-	523,162
მიღებული სესხები	-	9,818,004	9,818,004
სულ ვალდებულებები	523,162	9,818,004	10,341,166
სავალუტო პოზიცია	2,671,640	3,703,300	6,374,940

კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვას აწარმოებენ კომპანიის მფლობელები იმის და მიხედვით თუ როგორი მოთხოვნები აქვთ მათ კაპიტალის ოპტიმალურ სტრუქტურასთან დაკავშირებით. კომპანია აწარმოებს კაპიტალის სტრუქტურის მართვას მხოლოდ იურიდიული მოთხოვნების გამო იმ იურისდიქციის ფარგლებში სადაც ის ოპერირებს.

18. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება იმ თანხის რაოდენობით, რა თანხადაც შესაძლებელია ფინანსური ინსტრუმენტის გაცვლა/რეალიზაცია მიმდინარე ანგარიშსწორებისას თანაბარი ინფორმაციის მქონე და ნებაყოფლობით მხარეებს შორის გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით. გარდა სალიკვიდაციო ან ძალდატანებითი გაყიდვის ტრანზაქციებისა.

აქედან გამომდინარე ქვემოთ წარმოდგენილი შეფასებები აუცილებლად არ მიუთითებს იმ თანხას, რომელის მიღებაც შეუძლია კომპანიას, რომელიმე ფინანსური ინსტრუმენტის ბაზარზე მისი აქტივების სრული რეალიზაციისას შემთხვევაში.

კომპანიის ბალანსზე არსებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი და საბალანსო ღირებულების შედარება იხილეთ ქვემოთ:

ფინანსური ინსტრუმენტები	12/31/2019		12/31/2018	
	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	11,614,443	11,614,443	13,521,304	13,521,304
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	298,786	298,786	298,786	298,786
ფული და ფულის ექვივალენტები	2,896,016	2,896,016	2,896,016	2,896,016
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	280,202	280,202	523,162	523,162
მიღებული სესხები	4,721,423	4,721,423	9,818,004	9,818,004

ცხრილში მოყვანილი ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მიმდინარეა და არცერთ მათგანს არ ახასიათებს რაიმე სახის ხანდაზმულობა ამიტომ კომპანიის მენეჯმენტი თვლის რომ ცხრილში მოყვანილი ანგარიშების სამართლიანი და საბალანსო ღირებულება ეთხვევა ერთმანეთს.

19. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც განსაზღვრულია IAS 24-ით „შენიშვნები დაკავშირებული მხარეების შესახებ“, წარმოადგენს:

- (a) მხარეები, რომლებიც პირდაპირ ან ირიბად, ერთი ან მეტი შუამავალის მეშვეობით: აკონტროლებს ან კონტროლდება, ან არის საერთო კონტროლის ქვეშ დაქვემდებარებული კომპანია (მათ შორის, მშობლები, შვილობილი კომპანიები და თანამზრახველები); ფლობს წილს კომპანიაში, რომელიც აძლევს მნიშვნელოვანი გავლენის შესაძლებლობას და რომელსაც აქვს კომპანიაზე ერთობლივი კონტროლი;
- (b) პარტნიორი საწარმო - საწარმოები, რომლებზეც კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა და რომელიც არ არის არც შვილობილი კომპანია და არც ერთობლივ საწარმო.
- (c) ერთობლივი საწარმოები, სადაც კომპანია წარმოადგენს საწარმოს;
- (d) კომპანიის ან მისი მშობლის მმართველი პერსონალი.
- (e) ოჯახის ახლო წევრები, რომელიც ნახსენებია (ა) ან (დ)-ში;
- (f) მხარე, რომელიც კონტროლდება, ერთობლივად კონტროლდება ან განიცდის მნიშვნელოვან გავლენას, ან რომელზეც მნიშვნელოვანი ხმის უფლება აქვს, პირდაპირ ან ირიბად, (დ) ან (ე)-ში ნახსენებ ინდივიდუალებს.
- (g) დასაქმების შემდგომი შეღავათების სისტემა თანამშრომლებისთვის ან მხარისთვის, რომელიც არის დაკავშირებული კომპანია.

კომპანიას არ აქვს ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, თუ არ ჩავთვლით იმ გარემოებას, რომ დამფუძნებლის, საქართველოს მთავრობის, დავალებით კომპანიამ შეიძინა და შემდეგ უსასყიდლოდ გადასცა მუნიციპალიტეტებს 846 ცალი, 464,031 ლარის ღირებულების, პლასტმასის ნაგავშემკრები კონტეინერი, რომლებიც ამოღებული იქნენ კომპანიის კაპიტალიდან 2019 წელს.

კომპანიას არ აქვს ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, თუ არ ჩავთვლით იმ გარემოებას, რომ დამფუძნებლის, საქართველოს მთავრობის, დავალებით კომპანიამ შეიძინა და შემდეგ უსასყიდლოდ გადასცა მუნიციპალიტეტებს 10,000 ცალი, 5,531,850 ლარის ღირებულების, პლასტმასის ნაგავშემკრები კონტეინერი, რომლებიც ამოღებული იქნენ კომპანიის კაპიტალიდან 2018 წელს.

მენეჯმენტთან დაკავშირებული ხელფასები:

	2019	2018
დირექტორის ხელფასი	75,400	71,240

20. საქმიანობის უწყვეტობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა საწარმოს უწყვეტობის პრინციპზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს აქტივების რეალიზაციასა და ვალდებულებების დაფარვას კომპანიის ფუნქციონირების ნორმალურ პირობებში.

საანგარიშგებო პერიოდების განმავლობაში კომპანიის რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი ძალიან მცირეა იმისთვის რომ უზრუნველყოს კომპანიის ფუნქციონირება. კომპანია მთლიანად დამოკიდებულია მთავრობის შენატანებზე. მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ კომპანია ახლო მომავალშიც განაგრძობს თავის საქმიანობას სახელმწიფოს მხარდაჭერით, რადგან იგი ემსახურება მნიშვნელოვან საზოგადოებრივ ინტერესს, რომელიც მუდმივად უნდა გაგრძელდეს.

21. საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

ეს ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცდა გამოსაშვებად ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ 2020 წლის 16 აპრილს. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ დასკვნის გაშვებამდე სხვა მნიშვნელოვანი მოვლენები, რომელსაც შეიძლება გავლენა მოეხდინა წარმოდგენილ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ დაფიქსირებულა.

შპს „მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“

მმართველობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

და

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ ისტორია, დამფუძნებლები და მმართველობა	5
შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ საქმიანობის აღწერა და ძირითადი მაჩვენებლები.....	5
კომპანიის განვითარების გეგმები	10

შპს „მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ მფლობელებს და ხელმძღვანელობას:

ჩვენი ვალდებულებაა, ჩატარებული პროცედურების საფუძველზე გამოვთქვათ მოსაზრება მმართველობის ანგარიშგების მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებთან და ამავე საანგარიშგებო პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებებთან შესაბამისობის თაობაზე.

აუდიტის განხორციელების პროცესში სუბიექტის შესახებ მიღებული ინფორმაციის გათვალისწინებით ჩვენ განვსაზღვრავთ არსებით უზუსტობებს და საჭიროების შემთხვევაში მივუთითებთ მათ არსს.

მოსაზრება მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი აზრით, მმართველობის ანგარიშგების კანონით განსაზღვრული ნაწილები შეესაბამება მოქმედ მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით.

მოსაზრების საფუძველი

ჩვენმა კომპანიამ ჩაატარა შპს „მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ თანმხლები 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის ანგარიშგების შემოწმება. კომპანიის მენეჯმენტი სრულად პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგების მომზადებაზე საქართველოს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ კანონის შესაბამისად.

სს „ფი-ქეი-ეფ კაიზენმა“ ჩაატარა შემოწმება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აღნიშნული კანონის შესაბამისად სავალდებულოა კომპანიის მმართველობის ანგარიშგების აუდიტის დაგეგმვა და შესრულება გონივრული გარანტიების მისაღებად, თუ რამდენად შეესაბამება კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოთხოვნილ სტანდარტებს, ფინანსურ ანგარიშგებას, აუდიტის შედეგებს, მთლიანობაში რამდენად სათანადოდ ასახავს კომპანიის პოზიციას და წარმოაჩენს მომავალი განვითარების შესაძლებლობებსა და რისკებს.

ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ შესაბამისად. გარდა ამისა, შევასრულეთ აღნიშნული კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. ჩვენ ვთვლით, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

გარიგების პარტნიორი
დავით გვეტაძე

სს „ფი-ქეი-ეფ კაიზენ“
4 მაისი, 2020 წელი

ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ შესაბამისად. გარდა ამისა, შევასრულეთ აღნიშნული კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. ჩვენ ვთვლით, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

გარიგების პარტნიორი
დავით გვეტაძე

სს „ფი-ქეი-ეფ კაიზენ“
4 მაისი, 2020 წელი

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ ისტორია, დამფუძნებლები და მმართველობა

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“ (კომპანია) რეგისტრირებულია საქართველოში, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. კომპანიის ბიზნეს მისამართი არის თბილისი, ა. პოლიტკოვსკაიას ქუჩა #14 და იურიდიული მისამართია თბილისი, ვაკე-საბურთალოს რაიონი, ალ. ყაზბეგის გამზირი #12. კომპანია დაფუძნდა 2012 წლის 24 აპრილს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის №1- 1/1045 ბრძანების საფუძველზე. კომპანიის 100% წილის მფლობელია სახელმწიფო, საქართველოს პრეზიდენტის №10/05/02 განკარგულების საფუძველზე, კომპანია 100%-იანი წილის მართვის უფლებით გადაეცა საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს.

კომპანიის ძირითად ფუქციას წარმოადგენს არსებული მუნიციპალური ნაგავსაყრელების ეტაპობრივი დახურვა და ახალი ევროსტანდარტების შესაბამისი არასახიფათო ნარჩენების განთავსების რეგიონული ობიექტების (ნაგავსაყრელების) მშენებლობა. კომპანია მართავს 54 არსებულ მუნიციპალურ ნაგავსაყრელს ქვეყნის მასშტაბით (ქ. თბილისისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარდა).

კომპანიის, როგორც 100% წილის მფლობელი სახელმწიფო შპს-ს საქმიანობა არ წარმოადგენს მთლიანად კომერციულ ინტერესს, არამედ მიზნად ისახავს ემსახუროს საზოგადოებრივ ინტერესს. ფინანსური თვალსაზრისით ეს გულისხმობს რომ, მაშინაც კი როდესაც კომპანია არ გამოიმუშავებს შემოსავალს და ზარალის მომტანია, სახელმწიფო გააგრძელებს მის მხარდაჭერას და შესაბამისად კომპანია გააგრძელებს საქმიანობას.

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ საქმიანობის აღწერა და ძირითადი მაჩვენებლები

როგორც უკვე აღინიშნა, კომპანიის პასუხისმგებლობას განეკუთვნება არსებული მუნიციპალური ნარჩენების ნაგავსაყრელების კეთილმოწყობა, მართვა, დახურვა და დახურვის შემდგომი მოვლა, ასევე, ახალი არასახიფათო ნარჩენების რეგიონული განთავსების ობიექტებისა (ნაგავსაყრელი) და ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მშენებლობა, მართვა და სადგურებიდან ნარჩენების განთავსების ობიექტებამდე (ნაგავსაყრელბამდე) ნარჩენების ტრანსპორტირება. კომპანია საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე, ქალაქ თბილისისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარდა. მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე მყარი (საყოფაცხოვრებო) ნარჩენების შეგროვება და გატანა/ტრანსპორტირება არ განეკუთვნება კომპანიის პასუხისმგებლობას, საქართველოს კანონმდებლობის (ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი 05.02.2014) თანახმად აღნიშნული საქმიანობა წარმოადგენს მუნიციპალიტეტების ექსკლუზიურ უფლებამოსილებას.

კომპანიის ძირითადი კლიენტები არიან ადგილობრივი მუნიციპალიტეტები. ანგარიშების პერიოდში კომპანია მუნიციპალიტეტებს უსასყიდლოდ უწევდა მომსახურებას. კომპანიის კლიენტები ასევე არიან კერძო კომპანიები, რომლებსაც აქვთ მუნიციპალური ნარჩენები და სხვა წარმოშობის არასახიფათო ნარჩენები, საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში კომპანია იღებდა შემოსავალს აღნიშნული

კომპანიებიდან, თუმცა კერძო კომპანიებიდან მიღებული ნარჩენების მოცულობა და შესაბამისი შემოსავალი უმნიშვნელოა.

ანგარიშგების თარიღისათვის კომპანიის საკუთრებას წარმოადგენს 54 ნაგავსაყრელი, რომელთაგან ერთს რუსთავ/გარდაბანის ნაგავსაყრელს აქვს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება, ასევე კომპანია მართავს ნარჩენების გადამტვირთავ 5 სადგურს. არსებული ნაგავსაყრელებიდან 23 ნაგავსაყრელი დახურულია, 31 კი მოქმედი. კომპანია გეგმავს დახუროს ყველა არსებული მუნიციპალური ნაგავსაყრელი (რუსთავის ნაგავსაყრელის გარდა) 2025 წლამდე და მოაწყოს ახალი ევროპული სტანდარტების შესაბამისი არასახიფათო ნარჩენების განთავსების რეგიონული ობიექტები (ნაგავსაყრელები) და ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურები. გარდა ამისა, კომპანიას საკუთრებაში აქვს 14 მიწის ნაკვეთი, ახალი ევროპული სტანდარტების შესაბამისი არასახიფათო ნარჩენების განთავსების რეგიონული ობიექტებისა (ნაგავსაყრელები) და ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოსაწყობად.

2015 წლის 15 იანვრიდან ძალაშია საქართველოს კანონი „ნარჩენების მართვის კოდექსი“, რომელიც სრულ შესაბამისობაშია ასოცირების შეთანხმებით (AA) გათვალისწინებული ევროკავშირის დირექტივების მოთხოვნებთან. კოდექსის მიზანია: გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობის დაცვა; ნარჩენების მართვის სფეროში სამართლებრივი საფუძვლების შექმნა; ნარჩენების წარმოქმნის და მისი უარყოფითი ზეგავლენის პრევენცია და შემცირება; ნარჩენების მართვის ეფექტიანი მექანიზმების შექმნა; ნარჩენის, როგორც რესურსის ეფექტიანი გამოყენების ხელშეწყობა. „ნარჩენების მართვის კოდექსიდან“ გამომდინარე, ქვეყანაში ნარჩენების მართვის საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვის მიზნით შემუშავებული და მთავრობის მიერ დამტკიცებული იქნა 20-მდე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტი. მათ შორის აღსანიშნავია მთავრობის N421 დაგეგნილება ტექნიკური რეგლამენტი „ნაგავსაყრელის მოწყობის, ოპერირების, დახურვის და დახურვის შემდგომი მოვლის შესახებ“

სტრატეგიული დოკუმენტებიდან აღსანიშნავია, ნარჩენების მართვის 2016-2030 წლების ეროვნული სტრატეგია და 2016-2020 წლების ეროვნული სამოქმედო გეგმა. აღნიშნული დოკუმენტის შესაბამისად დაგეგმილია არსებული არასახიფათო ნარჩენების მუნიციპალური ნაგავსაყრელების ეტაპობრივი დახურვა და ევროსტანდარტების შესაბამისი რეგიონული ნარჩენების განთავსების ობიექტების (ნაგავსაყრელების) მოწყობა.

გარდა ეროვნული კანონმდებლობისა, ნარჩენების მართვა რეგულირდება საერთაშორისო კონვენციებით, რომლის ხელშემკვრელ მხარესაც საქართველო წარმოადგენს. აღსანიშნავია ორჰუსის კონვენცია “გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ამ სფეროში მართლმსაჯულების საკითხის შესახებ”.

კომპანიის გრძელვადიან ხედვას წარმოადგენს საქართველოს რეგიონებში მყარი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების მართვის მაღალი სტანდარტების დანერგვა და ნარჩენების მართვის ერთიანი ინტეგრირებული მართვის სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა. აღნიშნული მიზნის მიღწევა, კომპანიის კომპეტენციის ფარგლებში მოიცავს: არსებული ნაგავსაყრელების მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად მართვას, მათ ეტაპობრივი დახურვას და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი არასახიფათო ნარჩენების განთავსების რეგიონული ობიექტების (ნაგავსაყრელების) მოწყობას, მართვას, დახურვასა და დახურვის შემდგომ ღონისძიებებს. ასევე, ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობას. აღნიშნული საქმიანობა დაკავშირებულია მასშტაბური

ინვესტიციების განხორციელებასთან. ამ მიმართულებით საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მართვაში არსებული შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ საქმიანობა ითვალისწინებს, როგორც სახელმწიფო დაფინანსებას, ასევე საერთაშორისო დონორ ორგანიზაციებთან და საფინანსო ინსტიტუტებთან მჭიდრო თანამშრომლობას და შესაბამისი დაფინანსების მოძიებას.

კომპანიის მართვაში არსებულ მუნიციპალურ ნაგავსაყრელებზე და ნარჩენების გადამტვირთავ სადგურებზე ხორციელდება მუნიციპალური (საყოფაცხოვრებო ნარჩენები, აგრეთვე სხვა ნარჩენები, რომლებიც თავიანთი მახასიათებლებითა და შემადგენლობით საყოფაცხოვრებო ნარჩენების მსგავსია) და ზოგიერთი სახის სტაბილური რეაქტივისუნარო სახიფათო ნარჩენების(მაგალითად, აზბესტის ნარჩენების) მიღება. ნაგავსაყრელებზე არ მიიღება სახიფათო, რადიაციული, სამედიცინო, ცხოველური და სხვა მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული ნარჩენები. ამასთან, ნარჩენების შეტანა ხდება როგორც მუნიციპალიტეტების, ასევე სხვა ცალკეული იურიდიული და ფიზიკური პირების მიერ.

მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალური ნარჩენების წარმომქმნელი, მოსახლეობის გარდა, უფლებამოსილია არ ისარგებლოს ნარჩენების შეგროვების მუნიციპალური სამსახურის მომსახურებით და მის მიერ წარმოქმნილი მუნიციპალური ნარჩენები შესაგროვებლად და დასამუშავებლად გადასცეს იმ პირს, რომელსაც ამ კოდექსის შესაბამისად მინიჭებული აქვს ნარჩენების შეგროვებისა და დამუშავების უფლება. ამდენად აღნიშნული ნარჩენების წარმომქმნელებისგან ნარჩენები პირდაპირ მოდის ნაგავსაყრელზე და ისინი იხდიან განთავსების საფასურს დადგენილი ტარიფით, ნარჩენის სახეობისა და წონის მიხედვით. იმ ნაგავსაყრელებზე სადაც არ არის დამონტაჟებული სასწორი, ნარჩენების რაოდენობის განსაზღვრა ხდება მოცულობის წონაში გადანგარიშებით. არსებული მდგომარეობით, ტარიფები განსაზღვრული არ არის მუნიციპალიტეტებისთვის და კომპანიის ხარჯების სუბსიდირება ხორციელდება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან. გრძელვადიან პერსპექტივაში დაგეგმილია განთავსების მომსახურების ტარიფების („ჭიშკრის გადასახადის“) შემუშავება, სადაც ნარჩენების ყველა შემომტანი, მათ შორის მუნიციპალიტეტი, გადაიხდის განთავსების საფასურს ნარჩენების წონის, მოცულობის, ტიპისა თუ შემადგენლობის მიხედვით.

როგორც აღინიშნა კომპანია მართავს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მქონე ქ. რუსთავის ნაგავსაყრელს, რომელიც აღჭურვილია ნარჩენების დამახარისხებელი საამქროთი.

ნარჩენები ნაგავსაყრელზე განთავსებამდე გადმოიტვირთება დამახარისხებელ ნაგებობაში, სპეციალურ ხაზზე, სადაც ხდება მიღებული ნარჩენებიდან რეციკლირებადი ფრაქციების გამოყოფა, დასაწყობება და შემდეგ აუქციონის წესით გაყიდვა.

ნარჩენების დახარისხებისას ხდება ისეთი ტიპის ნედლეული ამოღება, როგორებიცაა პეტი, პლასტმასა (პეტის გარდა), მუყაო, ფერადი და შავი ლითონი და სხვა. დანარჩენი (არარეციკლირებადი) ნარჩენი ტრანსპორტირდება ნაგავსაყრელის მოქმედ უჯრედში, სადაც ხდება მისი დაპრესვა ბულდოზერის მეშვეობით და მიწით დაფარვა.

თავისი საქმიანობის განხორციელებისას კომპანიის მმართველობა ეფუძნება ვერტიკალურ ორგანიზაციულ სტრუქტურას, რომელსაც ხელმძღვანელობს დირექტორი. იგი განსაზღვრავს კომპანიის საქმიანობის ეკონომიკურ-ფინანსურ, პროგრამულ და ორგანიზაციულ-სტრუქტურულ მიმართულებებს და ახორციელებს კომპანიის მიმდინარე საქმიანობების ხელმძღვანელობას. დირექტორს თანამდებობაზე ნიშნავს და ათავისუფლებს საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და

დღეისათვის კომპანიაში 289 თანამშრომელი ირიცხება (აქედან ცენტრალურ ოფისში დასაქმებულია 58 თანამშრომელი, ხოლო დანარჩენები დასაქმებულნი არიან უშუალოდ რეგიონულ ოფისებში და მუნიციპალურ ნაგავსაყრელებზე). გასათვალისწინებელია ის ფაქტი, რომ კომპანია გეგმავს გაზარდოს საქმიანობის განხორციელების ოპერაციები და მომავალში მოხდება პერსონალის რაოდენობის ზრდაც.

[illegible]

2019 წელს განხორციელებული ღონისძიებების მოკლე აღწერა:

მიმდინარეობდა მუნიციპალიტეტებში (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა) არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების რეაბილიტაცია-კეთილმოწყობა¹ და ოპერირება, ასევე ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მართვა. აღნიშნული პროგრამა დაფინანსდა ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის (EBRD), გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკის (KfW) საკრედიტო და საგრანტო რესურსებიდან და საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

2019 წელს განხორციელებული ღონისძიებების ჩამონათვალი:

- დასრულდა ქ. წნორის, ქ. დედოფლისწყაროს, ქ. ოზურგეთის, ქ. ახალციხეს, ქ. ქუთაისის, ქ. ამბროლაურის, ქ. ონის, ქ. ნინოწმინდას და ქ. საგარეჯოს ნაგავსაყრელების რეაბილიტაცია-კეთილმოწყობისათვის საჭირო დეტალური საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის მომზადება;
- დასრულდა ქ. ხაშურისა, ქ. სამტრედიის, ქ. ახალციხის, ქ. დედოფლისწყაროს, ქ. წნორის, ქ. ამბროლაურის, ქ. ოზურგეთის, ქ. ლანჩხუთის, ქ. გორის, ქ. ქუთაისის, ქ. ნინოწმინდას, ქ. ზუგდიდის და ქ. თელავის ნაგავსაყრელების რეაბილიტაცია-კეთილმოწყობის სამუშაოები;
- განხორციელდა სატენდერო პროცედურები ქ. რუსთავის ნაგავსაყრელზე აირის ჩირაღდნული წვის სისტემის მოწყობის სამუშაოებზე.
- შეძენილ იქნა 2 ერთეული ნარჩენების გადამზიდი სპეც-ავტომანქანა KAMAZ 6520-23072-63, 2 კონტეინერით (38 კუბ.მ) და 9 ერთეული პიკაპი Ford Ranger;
- ქუთაისის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტის ფარგლებში (EU, KfW) დასრულდა ახალი რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის (ნაგავსაყრელი) მშენებლობის მოსამზადებელი სამუშაოები (Desktop works), ხოლო სამშენებლო სამუშაოები შეჩერებულია. მიმდინარეობდა ახალი ასაშენებელი ტერიტორიის შერჩევის (Site selection) და პროექტის სამომავლო გზამკვლევის (Project roadmap) ანგარიშების მომზადება.
- ქვემო ქართლის ნარჩენების მართვის პროექტის ფარგლებში (EBRD, SIDA) განახლდა საპროექტო სამუშაოები, დაიწყო ახალი რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების ობიექტის (ნაგავსაყრელის) კონცეპტუალური დიზაინის მომზადება.
- კახეთისა და სამეგრელო - ზემო სვანეთის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროგრამის ფარგლებში (KfW) დასრულდა პროექტის განმახორციელებელი კონსულტანტის და პროექტის დამხმარე ღონისძიებების კონსულტანტის შესარჩევი სატენდერო პროცედურები და გაფორმდა შესაბამისი ხელშეკრულებები. მომზადდა სკოპინგის ანგარიში სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონისთვის, მიმდინარეობს ნაგავსაყრელის ადგილმდებარეობის შერჩევა კახეთის რეგიონში.

- ხელი მოეწერა ხელშეკრულებას საკონსულტაციო კომპანია COWI-სთან, რომელმაც უნდა განახორციელოს ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევა ცენტრალური საქართველოს მყარი ნარჩენების პროექტის რეგიონებში.

კომპანიის განვითარების გეგმები

თავისი ფუნქციების ჯეროვნად შესასრულებლად კომპანიამ შეიმუშავა საშუალო ვადიანი განვითარების გეგმა რომელიც 2020 – 2025 წლებზეა გათვლილი. აღნიშნული გეგმების განხორციელებისათვის კომპანია დაფინანსდება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან და მოიზიდავს დაფინანსებას საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან.

2025 წლის ბოლომდე, ქვეყნის მასშტაბით დაგეგმილია არსებული მუნიციპალური ნაგავსაყრელების ეტაპობრივი დახურვა და 7 ახალი ევროსტანდარტების შესაბამისი არასახიფათო ნარჩენების განთავსების რეგიონული ობიექტების (ნაგავსაყრელების) მოწყობა კომპანიის მიმდინარე და დაგეგმილი რეგიონული ნაგავსაყრელის მშენებლობის პროექტები:

არასახიფათო ნარჩენების განთავსების რეგიონული ობიექტები (ნაგავსაყრელები)	მშენებლობის პერიოდი
იმერეთი და რაჭა-ლეჩხუმი ქვემო სვანეთი	2021 – 2022
ქვემო ქართლი	2021
კახეთი	2022 – 2023
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	2021 – 2022
შიდა ქართლი, მცხეთა-მთიანეთი და სამცხე-ჯავახეთი	2024 – 2025

ქვემოთ მოყვანილია კომპანიის სამომავლო საქმიანობის რამდენიმე ძირითადი მიმართულება:

საქართველოში მყარი ნარჩენების მართვა

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი: არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების მოწყობა და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გადამუშავება-უტილიზაცია მუნიციპალიტეტებში (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა). კომპანიის საკუთრებაში არსებული ნაგავსაყრელების გარემოზე, განსაკუთრებით ზედაპირულ წყლებზე, მიწისქვეშა წყლებზე, ნიადაგსა და ატმოსფერულ ჰაერზე (სათბური აირების ეფექტის ჩათვლით) და ადამიანის ჯანმრთელობაზე ნაგავსაყრელის თანმხლები უარყოფითი ზემოქმედების პრევენცია ან მაქსიმალურად შემცირება. ნარჩენებისა და ნაგავსაყრელისთვის მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული საოპერაციო და ტექნიკური მოთხოვნების, ზომებისა და პროცედურების შესრულების უზრუნველყოფა ნარჩენების განთავსებიდან ნაგავსაყრელის სრული სასიცოცხლო ციკლის განმავლობაში ოპერირება, დახურვა და დახურვის შემდგომი მოვლა.

ქუთაისის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტი

საქართველო-გერმანიის ფინანსური თანამშრომლობის ფარგლებში მიმდინარეობს "ქუთაისის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტი". პროექტი მოიცავს ახალი, ევროსტანდარტების შესაბამისი არასახიფათო ნარჩენების რეგიონული განთავსების ობიექტის (ნაგავსაყრელი) მშენებლობას, რომელიც იმერეთის, რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის 700 000-მდე მოსახლეს მოემსახურება. პროექტის ფარგლებში ასევე დაგეგმილია რეგიონში 6 გადამტვირთავი სადგურის მოწყობა, მუნიციპალიტეტების საჭირო ტექნიკით აღჭურვა და ქუთაისში არსებული ძველი ნაგავსაყრელის სტანდარტების შესაბამისად დახურვა. პროექტის საერთო ბიჯეტი შეადგენს 27,6 მილიონ ევროს (სესხი (KfW): 20 მილიონი ევრო; ტექნიკური დახმარების გრანტი (NIF): 3.6 მილიონი ევრო; ადგილობრივ კონტრიბუცია: 4 მილიონი ევრო).

ქვემო ქართლის ნარჩენების მართვის პროექტი

პროექტის აღწერა და მიზანი: ქვემო ქართლის ნარჩენების მართვის პროექტი გულისხმობს მყარი ნარჩენების მართვის გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო ინტეგრირებული სისტემის განვითარების ხელშეწყობას ქვემო ქართლის რეგიონში. პროექტის მიზანია ქვემო ქართლის ახალი არასახიფათო ნარჩენების რეგიონული განთავსების ობიექტის (ნაგავსაყრელი) მშენებლობა, რომელიც მოემსახურება ქვემო ქართლის 5 მუნიციპალიტეტს (წალკა, დმანისი, თეთრიწყარო, მარნეული, ბოლნისი) და მოხდება მათი აღჭურვა აუცილებელი ტექნიკური საშუალებებით. პროექტის საერთო ბიჯეტი შეადგენს 12,36 მილიონ ევროს: (სესხი (KfW): 7 მილიონი ევრო; კაპიტალური გრანტი (SIDA): 3 მილიონი ევრო; ტექნიკური დახმარების გრანტი: 1,1 მილიონი ევრო; ადგილობრივი კონტრიბუცია: 1,26 მილიონი ევრო).

კახეთისა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროგრამა

პროექტი მოიცავს კახეთისა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონებში ახალი არასახიფათო ნარჩენების რეგიონული განთავსების ობიექტების (ნაგავსაყრელები) მშენებლობასა და კახეთის რეგიონში ნარჩენების კომპოსტირების საწარმოს მოწყობას. ასევე, დაგეგმილია ნარჩენების 6 გადამტვირთავი სადგურის მოწყობა, მუნიციპალიტეტების საჭირო ტექნიკით აღჭურვა და რეგიონული ნაგავსაყრელების ექსპლუატაციაში შესვლის შემდეგ, რეგიონში არსებული მუნიციპალური ნაგავსაყრელების სტანდარტების შესაბამისად დახურვა. პროექტის საერთო ბიჯეტი შეადგენს 37,4 მილიონ ევროს: (სესხი (KfW): 30 მილიონი ევრო; გრანტი: 2 მილიონი ევრო; ადგილობრივი კონტრიბუცია: 5,4 მილიონი ევრო).

ცენტრალური საქართველოს მყარი ნარჩენების პროექტი (შიდა ქართლი, მცხეთა-მთიანეთი, სამცხე-ჯავახეთი)

მიმდინარეობს საპროექტო რეგიონების ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევა. პროექტი ითვალისწინებს რეგიონში ახალი, არასახიფათო ნარჩენების რეგიონული განთავსების ობიექტების (ნაგავსაყრელები) მშენებლობას. ასევე, დაგეგმილია გადამტვირთავი სადგურების მოწყობა, მუნიციპალიტეტების შესაბამისი ტექნიკით აღჭურვა, და რეგიონული ნაგავსაყრელების ექსპლუატაციაში შესვლის შემდეგ, რეგიონში არსებული მუნიციპალური ნაგავსაყრელების სტანდარტების შესაბამისად დახურვა.

კომპანიის კომპეტენციის ფარგლებში, დაგეგმილი ღონისძიებების განხორციელებას ექნება მნიშვნელოვანი ეკონომიკური, გარემოსდაცვითი, სოციალური და ჯანმრთელობის სარგებელი. კერძოდ:

ევროდირექტივების შესაბამისად მოწყობილი ნარჩენების განთავსების ობიექტების (რეგიონული ნაგავსაყრელების) ოპერირება უზრუნველყოფს:

- არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელებზე შემოსული მუნიციპალური ნარჩენის აღრიცხვას, კონტროლს, მონიტორინგს და უსაფრთხოდ განთავსებას;
- ზედაპირული და გამონაჟონი წყლების დაგეგმილ მართვას და წყლის დაბინძურების პრევენციას;
- ნარჩენების შესაძლო ყველა ტიპის წვის პრევენციას და შესაბამისად ნაგავსაყრელების მიმდებარედ გარემოს დაბინძურების (ჰაერში ემისიების) და ხანძრების გავრცელების საფრთხის თავიდან აცილებას;
- ნაგავსაყრელების მიმდებარედ მცხოვრები მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე გარემოს დაბინძურებით გამოწვეული უარყოფითი ზემოქმედების რისკის შემცირებას;
- მოსახლეობის დასაქმებას ნაგავსაყრელებისა და გადამტვირთავი სადგურების მართვის სისტემაში;
- უკონტროლოდ დაყრილი მუნიციპალური ნარჩენებით დაბინძურებული ტერიტორიების შემცირებას და შესაბამისად მოსახლეობისა და ტურისტებისათვის საცხოვრებელი და დასასვენებელი პირობების მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებას.

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ დირექტორი

გიორგი შუხოშვილი

ცენტრალური საქართველოს მყარი ნარჩენების პროექტი (შიდა ქართლი, მცხეთა-მთიანეთი, სამცხე-ჯავახეთი)

მიმდინარეობს საპროექტო რეგიონების ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევა. პროექტი ითვალისწინებს რეგიონში ახალი, არასახიფათო ნარჩენების რეგიონული განთავსების ობიექტების (ნაგავსაყრელები) მშენებლობას. ასევე, დაგეგმილია გადამტვირთავი სადგურების მოწყობა, მუნიციპალიტეტების შესაბამისი ტექნიკით აღჭურვა, და რეგიონული ნაგავსაყრელების ექსპლუატაციაში შესვლის შემდეგ, რეგიონში არსებული მუნიციპალური ნაგავსაყრელების სტანდარტების შესაბამისად დახურვა.

კომპანიის კომპეტენციის ფარგლებში, დაგეგმილი ღონისძიებების განხორციელებას ექნება მნიშვნელოვანი ეკონომიკური, გარემოსდაცვითი, სოციალური და ჯანმრთელობის სარგებელი. კერძოდ:

ევროდირექტივების შესაბამისად მოწყობილი ნარჩენების განთავსების ობიექტების (რეგიონული ნაგავსაყრელების) ოპერირება უზრუნველყოფს:

- არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელებზე შემოსული მუნიციპალური ნარჩენის აღრიცხვას, კონტროლს, მონიტორინგს და უსაფრთხოდ განთავსებას;
- ზედაპირული და გამონაჟონი წყლების დაგეგმილ მართვას და წყლის დაბინძურების პრევენციას;
- ნარჩენების შესაძლო ყველა ტიპის წვის პრევენციას და შესაბამისად ნაგავსაყრელების მიმდებარედ გარემოს დაბინძურების (ჰაერში ემისიების) და ხანძრების გავრცელების საფრთხის თავიდან აცილებას;
- ნაგავსაყრელების მიმდებარედ მცხოვრები მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე გარემოს დაბინძურებით გამოწვეული უარყოფითი ზემოქმედების რისკის შემცირებას;
- მოსახლეობის დასაქმებას ნაგავსაყრელებისა და გადამტვირთავი სადგურების მართვის სისტემაში;
- უკონტროლოდ დაყრილი მუნიციპალური ნარჩენებით დაბინძურებული ტერიტორიების შემცირებას და შესაბამისად მოსახლეობისა და ტურისტებისათვის საცხოვრებელი და დასასვენებელი პირობების მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებას.

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ დირექტორი

გიორგი შუხოშვილი